

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 4 2020

Tidspunkt: 5. mai kl. 12:00-15:00

Møtested: Digitalt møte

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoller fra møtene 23. januar og 27. februar

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- Status for innfasing av studenter og ansatte
- Status for omsøkte studieplasser
- Status for planlegging av høstsemesteret

Estimert tidsbruk: 10

<i>Estimert Tidsbruk</i>		
20	Sak 18/20 Drøfting	Kina handlingsplan- oppfølging Saknotat fra Studieavdelingen
45	Sak 24/20 Drøfting	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Arbeidsrelevans Stortingsmelding og arbeidsrelevans - oppfølging Handlingsplan for kontakt med arbeidslivet – status og videre oppfølging Saknotat fra Studieavdelingen
20	Sak 25/20 Drøfting	Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse Saknotat fra Studieavdelingen
15		Pause
20	Sak 26/20 Drøfting	Melding om internasjonalisering Saknotat fra Studieavdelingen
20	Sak 27/20 Drøfting	Planer for opptaket Saknotat fra Studieavdelingen

Kommende saker

- Stortingsmelding om internasjonal mobilitet – oppfølging
- Tildeling av studieplasser- finansieringsrammer

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2020:

Februar:	Studiebarometeret
Mars:	Studiekvalitetskomite
Mai:	Melding om internasjonalisering
Mai:	Orientering om planer for opptaket
Juni:	UU-seminar
September:	Opptak og studentrekrutteringsmelding
September:	Studiestart og fadderuken
September:	Ex.phil. og ex.fac.
Oktober:	Melding om opptaket
Oktober:	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
November:	Studieportefølje
November:	Opptaksrammer
November:	Studiekvalitetsmeldingen
Desember:	Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16
Desember:	Internt studiekvalitetsseminar

Saker i Utdanningsutvalget 2020:

23. Januar	Digitalt system for støtte til arbeid med studiekvalitet
	Revidering av retningslinjene for insentivordningen
	Systembeskrivelse for UiBs kvalitetsarbeid i utdanningene (Styresak 20.02.20)
	Policy for studielitteratur
	Universitetsdirektørens resultatmål Tildelingsbrevet
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Internasjonalisering Bachelorprogram på engelsk
	Dikus strategi- høring
27. Februar	Studiebarometeret 2019
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Innovasjon og entreprenørskap Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap
	Diku utlysninger 2020
	Status for Arbeidslivsportalen og «vitenskapstorg/idébank» Innspill til utlysning fra Diku
	Uped- redesign av program i universitetspedagogikk
	UU-seminar i Brussel
26. Mars	Oppretting av studiekvalitetskomite
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Arqus- oppfølging
	Profil, omdømme og studentrekruttering
	Endring av grads- og studieforskriften: Vurderings- og undervisningsform i emneplaner
	Retningslinjer for konflikter, mobbing og trakassering som berører studenter (Styresak 23.04.20)
	Oppfølging av Kina-handlingsplanen (Styresak 28.05.20)
	Årsrapport fra Studentombudet
	Forsinket sensur for høsten 2019 (Styresak 23.04.20)
5. Mai	Melding om internasjonalisering
	Planer om opptaket
	Prosjekt: Gjennomføring på normert tid – status og identifisering av tiltak
	Organisering av EVU
	Lektorutdanningen– organisering
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Arbeidsrelevans Stortingsmelding og arbeidsrelevans - oppfølging Handlingsplan for kontakt med arbeidslivet – status og videre oppfølging
	Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse
2. og 3. Juni	UU-seminar

3. September	Opptak og studentrekrutteringsmelding
	Studiestart og fadderuken
	Ex. fac. og ex.phil.
	Handlingsplan for etter- og videreutdanning – status og videre oppfølging
1. Oktober	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
	Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet – status
	Melding om opptaket
22. Oktober	Studieportefølje
	Opptaksrammer
	Studiekvalitetsmelding
	Møteplan for 2021
	Forsinket sensur
3. Desember	Oppfølging av stortingsmelding nr. 16
	Handlingsplan for studiekvalitet – status og videre oppfølging
11. Desember	Internt studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS

UTDANNINGSUTVALG

Sak 18/20 Handlingsplan for samarbeid med Kina - oppfølging

Drøftingssak

Saksdokument fra Studieavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 5. mai 2020

Bakgrunn

Utdanningsutvalget blir i denne saken orientert om oppfølging av Handlingsplan for Kina, om status for samarbeidet og hvilke endringer og justeringer som kan være nyttig i den videre oppfølgingen av handlingsplanen.

I møte 23. januar 2017 ble universitetsstyret forelagt en sak om Universitetets satsing på Kina (sak 9/2017). Saken inneholdt blant annet en kartlegging av UiBs faglige aktiviteter knyttet til Kina og konkrete forslag til tiltak for en fremtidig Kinastrategi. Planen ble behandlet og vedtatt i universitetsstyret i sak 27/18, i møte 12. april 2018. I styrets behandling ble det bl. a. lagt vekt på at all faglig aktivitet ved UiB har sitt utspring i fagmiljøene, inkludert nåværende og fremtidig aktivitet knyttet til samarbeid med institusjoner i Kina.

Siden planen ble vedtatt har det vært god aktivitet knyttet til UiBs satsing på samarbeid med FoU-institusjoner i Kina. Fagmiljøer ved UiB har deltatt på ulike faglige reiser til Kina, og flere delegasjoner fra kinesiske institusjoner har besøkt UiB. Ved inngangen til 2020 står UiB halvveis i handlingsplanens virkeperiode, og det er ønskelig at universitetsstyret får en oppdatering på det arbeidet som har blitt iverksatt og gjennomført ved institusjonen. I brev av 7.12, 2019, ble det bedt om en kort tilbakemelding fra faglige- og administrative enheter som er, direkte eller indirekte, involvert i arbeidet med oppfyllelsen av mål og delmål i handlingsplanen. Dette gjaldt særlige følgende forhold:

- status for enhetens aktiviteter knyttet til samarbeid med Kina
- nye initiativ vedr. samarbeid med Kina siden 2018
- utvidelse av eksisterende (pre- 2018) samarbeid og/eller store initiativ
- egne planer for satsinger i den resterende perioden av handlingsplanen (2020-2022)
- summarisk vurdering av planens virkeområde og effekt.

Status for samarbeidet med Kina

Universitetsstyret blir i denne saken orientert om oppfølging av Handlingsplan for Kina, om status for samarbeidet og forslag til endringer og justeringer som kan være nyttig i det videre arbeidet med handlingsplanen

Handlingsplanen skal bidra til økt kinakunnskap og kinasamarbeid i fagmiljøene gjennom å legge forholdene godt til rette for at etablert samarbeid kan videreutvikles og utvides, stimulere til ny aktivitet og økt samarbeid.

Økt samarbeid med institusjoner i Kina skal bidra til å styrke UiB på forskning, undervisning, innovasjon og formidling av høy kvalitet og målet er at UiB skal være 1) ledende i Norge på forskningssamarbeid med Kina, 2) ha et ledende utdannings- og utvekslingstilbud med Kina, 3) være en ettertraktet kompetanseinstitusjon på Kina og 4) bidra til kunnskapsbasert samfunnsutvikling, god formidling og dialog om Kina.

UiB har utviklet stor bredde i partnerskap med kinesiske institusjoner i perioden siden handlingsplanen ble vedtatt, og samarbeidet omfatter publiseringsaktivitet, der enkelte fakultet (HF, PSYK) har en økning i antall sampublikasjoner, en markert økning av nye samarbeidsavtaler om forskning med viktige toppuniversiteter i Kina og flere nye utvekslingsavtaler for studenter. For å sikre en god og tettere faglig forankring i det videre arbeidet vil Kinasamarbeidet være jevnlig tema i både Utdanningsutvalget og i Forskningsutvalget. I arbeidet med å gi en status til styret om samarbeid med FoU-institusjoner i Kina har samtlige fakulteter bidratt og sendt skriftlige innspill om forventninger og behov i det videre arbeidet med handlingsplanen for Kina. Disse innspillene er innarbeidet i saksfremstillingen. Fakultetene har ulikt engasjement og aktiviteter knyttet til Kina og flere fakultet har pekt på behovet for flere dedikerte ressurser, bedre koordinering og langsiktig forutsigbarhet i UiB sin satsing på Kina.

Forskning

Fakultetene har god faglig bredde i samarbeidet med Kina og de ser aktivitet i form av bl.a. eksternfinansierte prosjekt, sampublikasjoner, gjesteopphold, og nye samarbeidsinitiativ/MoUer. Det blir imidlertid påpekt at det tar lang tid å bygge opp samarbeid om forskning.

UiB har lyktes med å stimulere til eksternfinansiering av forskningsprosjekter med kinesiske partnere ved å avsette egne såkornsmidler, slik det er nedfelt i planen. Høsten 2019 ble det tildelt nærmere NOK 600 000,- til nye prosjekter. I løpet av våren/sommeren 2020 blir det opprettet professor II-stillinger som skal styrke samarbeid med kinesiske institusjoner.

UiB har lyktes særlig godt med å etablere samarbeid innenfor marine fag, som er et av UiBs hovedsatsingsområder.

Sars Fang

Sars-Fang Senteret er et nytt institutt ved Ocean University of China, i Qingdao. Senteret er et resultat av en samarbeidsavtale med UiB, der UiB vil bidra både vitenskapelig og finansielt i etableringsfasen til senteret. Senteret driver ledende forskning innen evolusjon- og utviklingsbiologi og vil fokusere på prosessene i det marine livet og ved hjelp av avansert molekylær- og cellebiologi, på linje med Sars-senteret i Bergen.

Marine universitetskonsortium

UiB har ledet etableringen av et Norsk Marin Universitetskonsortium og sekretariatet er lagt til UiB. UiB har inngått et Memorandum of Understanding med Ocean University of China om å gå sammen om å etablere et lignende konsortium i Kina med sikte på styrking av samarbeid om utveksling på en rekke sentrale marine forskningsfelt.

Tre-polsamarbeidet

Tre pol samarbeidet som er under utvikling, har blant sine mål å etablere et forskningssenter i Bergen med en avdeling ved the Institute of Tibetan Plateau Research i Beijing ved Det kinesiske vitenskapsakademi. Sentralt i samarbeidet er institutt for geofysikk ved Det

matematisk naturvitenskapelige fakultet, Forskningsinteressene er knyttet til klimaendringer, økosystemets respons og samfunnsmessige endringer i klodens tre pol-regioner, Nordpolen, Sørpolen og Tibet-plataet, for å utvikle en forståelse av regional og globale endring som og legge grunnlaget for bærekraft og utvikling. Samarbeider har et potensial for å involvere flere partnere både på norsk og kinesiske side. En felles workshop ble avholdt i Bergen i oktober 2019.

Administrativ kompetanse

Det er etablert en forskningsadministrativ ressurs med kompetanse på Kina, som fikk styrket sin ekspertise gjennom et utvekslingsopphold ved Fudan-universitetet høsten 2020, Det er iverksatt rutiner for intern kunnskapsdeling om forskningssamarbeid med Kina.

Utdanning

Alle fakultet ved UiB, unntatt KMD, har ordinær studentutveksling med Kina. Siden 2017 har UiB hatt en økning i antall utreisende studenter som søker seg på utveksling til Kina.

Det er tatt initiativ til etablering av utdannings- og forskningssamarbeid med flere universiteter med fagprofiler som passer UiB, som kommer høyt på internasjonale rangeringer, og har emnetilbud på engelsk og derfor vurderes til å ha betydelig potensial som utvekslingsdestinasjon. UiB har hatt et vellykket og langsiktig samarbeid med Fudan University, en populær destinasjon blant utreisende studenter. I de senere årene har UiB opplevd at antall søkere per år overstiger antall tilgjengelige friplasser, har derfor satt i gang et arbeid med å øke antall tilgjengelige plasser på Fudan, og i Shanghai generelt, for UiB studenter.

SA forvalter de sentrale bilaterale avtalene om studentutveksling, og koordinerer opptak av UiB-studenter til sommerskolene arrangert av Nordisk senter ved Fudan University. UiB har 2015 -2021 ansvar for sekretariatet for senteret. Et studieadministrativt Kina-nettverk med representanter fra alle fakulteter og sentraladministrasjonen ble opprettet i 2019.

Kompetanseutvalgets arbeid

Som støtte til institusjonens arbeid med å realisere målene i handlingsplanen for Kina har UiB opprettet et Kompetanseutvalg av forskere som har forskningserfaring på samfunn, rettsforhold, økonomi, kultur og natur i Kina. Dette er blitt et svært viktig utvalg for UiB og utvalget har et helhetlig blikk for både muligheter og utfordringer i den akademiske samhandlingen med Kina. «Akademisk samarbeid med Kina har vært diskutert både i universitetsmedier og i nasjonale, toneangivende aviser. Det har vært reist spørsmål om hvorvidt norske universitet bør samhandle med kinesiske FOU institusjoner og i så fall under hvilke forutsetninger. Flere har pekt på en uheldig utvikling i Kina hvor universiteter blir underlagt stadig strengere kontroll, og mangler akademisk frihet. Kompetanseutvalget for Kinasamarbeid ved UiB har fulgt utviklingen av akademiske forhold i Kina tett, og råd gir både fagmiljø og ledelsen. Akademisk frihet for forskere er en forutsetning for samarbeid, også i Kina. Kompetanseutvalget bidrar med å styrke kunnskapen om viktige forhold som må ivaretas når man inngår samarbeid med forskningsmiljø i Kina, f.eks. knyttet til deling av data og rettighetsspørsmål, men også generelle kultur og samfunnsforståelse. Kompetanseutvalget har utarbeidet et refleksjonsdokument om samarbeid med kinesiske institusjoner. Dokumentet er vedlagt saken

UiB har ved flere anledninger etterlyst nasjonale retningslinjer for akademisk samarbeid med Kina og er derfor svært positiv til at Kunnskapsdepartementet nylig annonserte at alle institusjoner som er aktivt involvert i utdannings- eller forskningssamarbeid med Kina vil bli invitert til å delta i et "Rundebord for akademisk samarbeid med Kina". Et slikt initiativ vil skape en nasjonal arena for drøfting og erfaringsutveksling, og være nyttig for videre oppfølging av handlingsplanen ved UiB og styrking av norsk-kinesisk samarbeid innen høyere utdanning og forskning

UiB som kompetanseinstitusjon på Kina

UiB har startet arbeidet med å bli «en ettertraktet kompetanseinstitusjon på Kina». Når det gjelder kompetanse på samfunn og kulturforhold i Kina, er dette arbeidet igangsatt gjennom tildeling av, bl.a. en post doc stilling til Det humanistiske fakultet.

Målet omfatter også samarbeid med Bergen Næringsråd. Det juridiske fakultet har et samarbeid med Renmin University School of Law i felt som Chinese business Law og Chinese Commercial Law. Disse emnene kan være aktuelle for advokater og advokatfirma der studenter kan kombinere studier og praksis hos advokatkontor og bedrifter i Beijing og Shanghai. Dette spesialemnet som kan legges opp som et etter- og videreutdanningskurs for næringslivet i Bergen, der Bergen næringsråd, Bergen kommune, NHH og andre interessenter kan være med å gi innspill til innholdet i kurset. Det er behov for fortsatt å videreutvikle og forsterke innsatsen på denne del av handlingsplanen.

Utfordringer fremover

Spørsmålet er stilt hvor realistisk det i fremtiden vil være med mange reiser og høy aktivitet i Kina samarbeidet og om hvordan UiB kan opprettholde og utvikle et samarbeid samtidig med at det innføres reiserestriksjoner begrunnet med behovet for å nå globale klimamål. Restriksjoner på reise runder den pågående korona-krisen viser oss også noen utfordringer knyttet til internasjonalisering generelt som vi bør ta høyde for i fremtiden. Innenfor rammene av Handlingsplanens kan det være aktuelt å ta initiativ til å bygge en pilot for å utvikle nye digitale internasjonaliseringsformer med et lavere behov for reising og utvekslingsopphold, men som samtidig sikrer læringsutbytte for studentene og styrke et tettere samarbeid mellom forskere. Alternative utvekslings- og internasjonaliseringsformer i samarbeid med utvalgte kinesiske institusjoner bør utredes som et supplement til de regulære samarbeidsformer. Flere institutter kan være aktuelle for en slik pilot, bla. Institutt for fremmedspråk og Institutt for sammenliknende politikk.

Erfaringer som hittil er gjort i samarbeidet med kinesiske institusjoner understreker behovet for sterkere kompetent (språk, kultur, samfunn, erfaring fra samarbeid med kinesiske institusjoner) administrativ koordinering og støtte. Det er videre et behov for styrke støttefunksjonene knyttet til økt volum og kompleksitet i avtaleverk og rammeverk for samarbeidet, slik at UiB unngår kostbare opphold og forsinkelser i samarbeid og utveksling. UiB bør kartlegge administrative ressurser med sikte på hvilke funksjoner som krever styrking.

Kommentarer

Handlingsplanen for UiB og Kina er den eneste av sitt slag blant norske universiteter. Handlingsplanen støtter godt opp om det målrettede arbeidet som drives frem i forskning og utdanning ved UiB. På utdanningssiden er det gjort raske og betydelige framskritt, med et

stadig økende antall utreisende studenter som søker seg på utveksling til Kina. I tillegg er flere nye avtaler med kinesiske universiteter inngått, eller under inngåelse. På forskningssiden får samarbeid med kinesiske universiteter og institutter stadig større plass, og det er bygget opp et faglig samarbeid over tid som har lagt grunnlaget for ytterligere utvikling. Det er identifisert et behov for større muligheter for å søke eksterne midler til samarbeidsprosjekt med kinesiske institusjoner og forskere. Det er behov for at UiB styrker sin faglige realkompetanse på Kina.

Kompetanseutvalgets dokument er ment som en bevisstgjøring og refleksjon rundt UiBs samarbeid med kinesiske institusjoner. Dokumentet kan være med å bidra til et informert og forutsigbart samarbeid mellom UiB og kinesiske kollegaer og institusjoner. Handlingsplanen og Kompetanseutvalget refleksjonsdokument gir UiB et godt utgangspunkt for aktiv deltagelse i «Rundebord for akademisk samarbeid med Kina», som nylig er lansert av Regjeringen.

Generelt sett har handlingsplanen støttet opp om økt virksomhet og nye initiativ i fagmiljøene. Handlingsplanens plan og delmål ligger fast, men kan suppleres med nye tiltak og aktiviteter. Universitetsdirektøren har merket seg de innspill som er knyttet til behovet for kartlegging av ressurser ved UiB, samt en eventuell oppbygging av faglige og andre ressurser i samarbeidet med Kina. Samarbeidsvolumet har økt, og vil øke fortsatt, og det vil være nødvendig for UiB å ha kompetanse og kapasitet til å rådgi egne forskere.

Forslag til drøftingen:

- **Rekruttering av studenter fra Kina**

Skal UiB fokusere på å rekruttere gradsstudenter eller utvekslingsstudenter eller begge deler? Hvilke studieprogram skal det rekrutteres kinesiske studenter til? Hvilke kinesiske universitet skal vi rekruttere fra? Bør UiB være til stede på det kinesiske rekrutteringsmarkedet over tid, og hvis ja, hvordan bør dette organiseres?

- **Digitale internasjonaliseringsformer**

Hvilken muligheter finnes for å utvikle et tilbud om digital utveksling med kinesiske læresteder? Hva bør et slikt tilbud inneholde for å sikre at deltakerne også tilegner seg språk- og kulturkompetanse?

14.04.2020/Benedicte Løseth/ Bjørn Einar Aas/Christen Soleim/Nedelina Naydenova

Vedlegg:

- *Samarbeid med kinesiske institusjoner – Kontekst og refleksjoner (Kompetanseutvalgets dokument)*
- *Tilbakemelding fra Studieveilingen knyttet til Handlingsplan for UiB og Kina*

Sak 24/20

Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse

Drøftingssak

Saksdokument fra Studieavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 5. mai 2020

Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse er en samlende tråd for enkelte saker/tema gjennom hele 2020. Denne gangen skal vi ta opp temaer knyttet til samarbeid med arbeidsliv for økt arbeidsrelevans i utdanningene.

Status på arbeidsprosesser for å øke arbeidslivsrelevans i utdanningene

Kompetansebehovene i arbeidslivet er i kontinuerlig endring, og det er forventninger om mer arbeidslivsrelevans- og erfaring i utdanningene både fra studenter og fagmiljøene. UiB har ambisiøse målsettinger om å styrke kvaliteten i utdanningene, og spesielt i disiplinutdanningene. Økt samarbeid med arbeidslivet og relevante samfunnsaktører, er et viktig tiltak for å oppnå dette.

Arbeidsrelevansmeldingen– stortingsmeldingen der ambisjonen er å styrke kvaliteten og arbeidsrelevansen i utdanningene gjennom bedre og mer gjensidig samarbeid om samfunnets kunnskapsbehov og studentenes læring- er ventet våren 2021. I tillegg lyser Diku ut inntil 40 millioner kroner til prosjekter hvor UH-institusjoner og bedrifter og/eller offentlige virksomheter i fellesskap identifiserer problemstillinger og utvikler løsninger som fører til økt relevans i utdanningene, styrker studenters læring og møter arbeidslivets behov. [Universiteter og høyskoler kan søke](#) om inntil 5 millioner kroner til prosjekter med en varighet på inntil 3 år. UiB, ved Arqus, har planer om å utarbeide en søknad om å etablere strategisk samhandlingsparaply for UiB og aktører i arbeids- og samfunnsliv.

Samarbeidsavtaler med eksterne aktører – veien videre

UiB og NAV Vestland har nylig signert samarbeidsavtale om kompetanseutvikling, arbeidsrelevans og FoU-arbeid. Vi er også i en tilsvarende prosess med Vestland fylkeskommune og Bergen kommune. I tillegg ønsker vi samarbeid med andre store aktører. Grunnet krevende tider forbundet med koronaviruset har NORCE dessverre ikke kapasitet til et samarbeid med UiB nå.

Det neste steget i prosessen har vært å få på plass et nettverk med arbeidslivskontakter som skal bidra i arbeidet videre, slik at gode underliggende avtaler og konkrete samarbeidsprosjekter blir enklere å få systematisk realisert.

Nettverket skal:

- Sikre gode prosesser internt, på fakultetene- og tverrfakultært
 - Kartlegge behov, muligheter og ønsker
- Bidra i oppfølging til institusjonsavtalene, sammen med eksterne aktører
 - Samarbeide om utkast til underliggende avtaler

I tillegg skal nettverket se på muligheter for økt arbeidsrelevans via digitale samhandlingsløsninger, eksempelvis der arbeidslivet deltar i undervisning på campus.

Følgende administrativ representanter vil være en del av nettverket:

Hilde Marie Rognås, SV

Kjellfrid Totland Hesthamar, PSYK

Maren Bjotveit, MN

Marianne Hauger, JUS

Kristian Bjørkelo, HF

Dagfinn Back, KMD

Mette Optun, SA (Sekretær)

«Vitenskapstorg/idebank»

Arbeidslivsportalens prosjektfase 2 skal inneholde oppretting av en «vitenskapstorg/idebank», men det er usikkert når dette vil bli tilgjengelig. UiB ønsker å ta i bruk ressurser som allerede er opprettet av Utdanning i Bergen i mellomtiden, slik at relevante case/problemstillinger fra arbeidslivet, og ønsker om tilsvarende fra UiB kan tilgjengeliggjøres for hverandre og studenter.

Jobbsidene til Utdanning i Bergen ble lansert høsten 2019. Innenfor de økonomiske rammene ble teknisk funksjonalitet og stabilitet prioritert. Jobbsidene består av et enkelt skjema der bedrifter selv kan legge inn sine utlysninger. Dette skjemaet ligger åpent for alle, og krever ikke innlogging. Utdanning i Bergen foretar en manuell godkjenning av alle utlysningene som sendes inn via dette skjemaet, før de blir publisert. Når stillingen er publisert, vises den på jobbsidene. Eksisterende løsning er i utgangspunktet tilpasset jobbutlysninger, og har forhåndsdefinerte datafelter/kategorier som «Stillingstype» og «Bransje». Disse kan likevel brukes til case/problemstillinger til eksempelvis master- eller bacheloroppgaver. Stillingstype kan være «Oppgave» og oppgavens tema kan knyttes til relevante bransjer. Dersom det er behov for å opprette andre datafelter/kategorier, eksempelvis for «Utdanningsområde», så vil dette kreve noe videreutvikling.

Problemstillinger:

- Godkjenning av case/problemstillinger
Slik løsningen er lagt opp nå, må jobbutlysninger/oppgaver godkjennes av Utdanning i Bergen før de blir publisert på sidene. Dette er en nødvendig kvalitetskontroll før noe publiseres på sidene. UiB må ta stilling til om det er behov for en vurdering av innholdet i teksten om oppgavene, eller om det er tilstrekkelig med dagens løsning.
- Egen side for UiB-prosjektet?
Skjemaet for innsending av oppgaver kan legges på en egen side på Utdanning i Bergen sitt nettsted, adskilt fra jobbsidene. Her kan man skrive om UiBs satsing på oppgaver, veiledning rundt bruk av løsningen, osv. Dette blir en nettside som UiB kan synliggjøre og lenke til fra sine nettsider og Sosiale medier-kanaler. Dette ble gjort for sommerjobb-satsingen til Bergen næringsråd, og externshipssatsingen til Sammen. <https://www.utdanningibergeren.no/externship>.
- Har UiB behov for å utarbeide en liste av utdanningsområder som oppgaver kan kobles mot? I dagens løsning navigerer studenter og bedrifter etter bransjekategorier som er utarbeidet på bakgrunn av arbeidsmarkedet. For en oppgaveportal bør det vurderes om denne oversikten er utfyllende nok, eller om det også er behov for å utarbeide en liste av utdanningsområder som oppgaver kan kobles mot.
- Ønsker UiB innloggingsmulighet for bedrifter?
Eksisterende løsning er laget for å ha en lav terskel for å legge inn innhold, slik at flest mulig aktører vil ta den i bruk. Dette valget har også gjort det mulig å holde utviklingskostnadene nede. Innloggingsfunksjonalitet gir noen fordeler. Blant annet mulighet for bedriftsprofiler, som forenkler innlegging av flere utlysninger og gjenbruk av disse. Det vil også være mulig å lage kontaktkort til bedriftene som studentene kan ta kontakt med, selv om bedriften ikke skulle ha noen aktive oppgaver.
- Vise publiserte forslag til oppgaver på UiB sine nettsider?
Utdanning i Bergen anbefaler utvikling av en løsning som lar oss vise frem publiserte forslag til oppgaver på UiB sine egne nettsider.
- Utvikling av design av jobbsidene
Designet av dagens side er noe svakt. Utdanning i Bergen planlegger allerede et enkelt visuelt løft av sidene, slik at oppgaveutstillingen endres fra dagens oppsett til å ligne mer på kortoppsettet fra programsidene til Åpen dag. Dette vil være mer i samsvar med sider som Finn.no. Etter fremdriftsplanen skal oppdateringen lanseres i

mai. Det er ikke satt av midler fra Utdanning i Bergens budsjett i år til å gjøre noen øvrige designendringer på sidene. Det vil være informasjonsbehov som må dekkes både hos bedrifter og studenter, det bør derfor avsettes noen midler til å løfte design av sidene knyttet til prosjektet; eksempelvis en god FAQ, interaktiv årshjul, tips osv.

Det nyopprettede nettverket vil se på problemstillingene, slik at systemet også blir funksjonelt for fakultetene, fagmiljøene og samhandling mellom alle.

Arqus-alliansen – Arbeidsrelevans og samhandling med arbeidsliv

European Universities er Europakommisjonens store satsing for å utvikle fremtidens universiteter i Europa. Disse skal fremme kvalitet og konkurranseevne for europeisk høyere utdanning, og samspill med arbeids- og samfunnsliv er en sentral del av denne satsingen. Universitetsalliansene er transnasjonale samarbeid som skal bidra til integrert samarbeid og strategisk utvikling av de deltagende institusjonene.

Arqus-alliansen som UiB er del i vektlegger kvalitet i utdanning, forskning og innovasjon, samt institusjonenes samfunnsbidrag. Samhandling med arbeids- og samfunnsliv er sentralt i alliansen. På overordnet nivå er det behov for å styrke den eksterne dimensjonen av Arqus rettet mot arbeids- og samfunnsliv i våre omgivelser Bergen/Vestland, i tråd med ambisjonene i alliansen. I EUs begrepsapparat er utdanning bredt definert og inkluderer både formelle og uformelle læringsarenaer, og forskningsformidling, deltagelse i politisk debatt, og etter- og videreutdanning inngår som del av institusjonenes samfunnsoppdrag når det gjelder utdanning.

De overordnede målene for Arqus er langsiktige, og i første prosjektperiode fra 2019-2022 er det definert syv *action lines* (AL). Flere av disse er tett koblet til arbeidsrelevans, og samhandling med både lokalt og internasjonalt arbeidsliv for studenter og ansatte ved UiB.

AL 5 Entrepreneurial University and Regional Engagement ledes av Lyon, og har som mål å stimulere til innovasjon og entreprenørskap, økt arbeidsrelevans i utdanningene, øke regionalt engasjement og bygge på komplimentære og tverrsektorielle samarbeid. Det er en rekke aktiviteter i denne satsingen som vil bidra til økt arbeidsrelevans i utdanningene. Det skal blant annet etableres et mentornettverk knyttet til studententreprenørskap, det vil gjennomføres en virtuell entreprenørskapskonkurranse, i tillegg til at det etableres et nettverk av samfunnsøkonomiske aktører for Arqus-alliansen. Videre skal det etableres praksisplasser i oppstarts- og små- og mellomstore bedrifter, og en felles plattform for å dele praksismuligheter innenfor alliansen.

UiB leder *AL 7, Engaged European Citizen*, som skal utvikle nye modeller for European citizenship. Målet er å engasjere studenter ved alle de syv partneruniversitetene til å reflektere rundt aktuelle samfunnsutfordringer og etablere nye former for student-ledet undervisning. Arbeidsrelevans er også en viktig dimensjon i dette arbeidet. Det skal blant annet utvikles en serie MOOCs som vil utforske begrepene Europa og europeisk med utgangspunkt i geografi og kultur i regionen. MOOCene vil danne grunnlag for dialog med regionale samfunnsaktører. Arbeids- og samfunnsrelevans er også sentralt i utviklingen av et utfordringsbasert program, der studenter i team skal bidra i å løse komplekse globale samfunnsutfordringer, og utforske ulike ideer rundt aktivt europeisk medborgerskap.

AL 2 Widening Access, Inclusion and Diversity ledes av Padova, og har som mål å øke inkludering på universitetene, bidra til økt oppmerksomhet rundt underrepresenterte grupper i samfunnet og påvirke utviklingen regionalt og nasjonalt. Som en del av dette arbeidet er det også et eget arbeid knyttet til overgangen til arbeidslivet for grupper med nedsatt funksjonsevne eller andre behov for inkludering i arbeidslivet. Dette er rettet både mot studenter, arbeidsgivere, alumni og karriereveiledere.

Gjennom Arqus og de ulike satsingsområdene er det en rekke ulike koblinger både til lokalt og regionalt arbeid- og samfunnsliv, men alliansen vil også gi muligheter for samspill med internasjonalt arbeidsliv, for eksempel gjennom praksisutveksling. Arbeidet er en langsiktig satsing på å utvikle UiB. Økt arbeidsrelevans i utdanningen og en tettere kobling til samfunnsaktører, i særlig grad i regionen, er en viktig komponent i langtidsvisjonen for universitetsalliansene. Utviklingen av et samfunnsøkonomisk nettverk, som beskrevet i AL 5,

har i særlig grad et potensial til å styrke UIBs strategiske satsing med arbeidsrelevans og innovasjon på lengre sikt, og være en ressurs i det videre arbeidet.

Samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv – internasjonalt perspektiv

Erasmus+

Dikus nyeste [rapport om arbeidsrelevans](#) beskriver følgende om Erasmus+ og muligheter for samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv:

Erasmus+ støtter mobilitets- og samarbeidsprosjekter på alle nivåer av utdanningsløpet: barnehage, grunnskole, videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning, høyere utdanning og voksenopplæring. De mest sentrale satsingsområdene er kvalitet i undervisning og opplæring, innovasjon og koblingen mellom utdanning og arbeidsliv. Med 14,7 milliarder euro for perioden 2014–2020 er Erasmus+ verdens største utdanningsprogram.

Programmet er tredelt og består av Hovedtiltak 1 for mobilitet blant elever, lærlinger, studenter og ansatte, Hovedtiltak 2 for samarbeid og innovasjon, og Hovedtiltak 3 Støtte til politikkutvikling og reformer. Hovedvekten av aktivitetene er samarbeid mellom programlandene i EU/EØS, Tyrkia, Nord-Makedonia og Serbia. Det er også muligheter for samarbeid med omtrent alle andre land, som omtales som partnerland. Organisasjoner fra partnerland kan ta del i de aller fleste samarbeidsprosjekt.

Mens mobilitet i Erasmus+ er velkjent, er mulighetene for å jobbe med kvalitet og innovasjon i utdanning gjennom samarbeidsprosjekter mindre kjent. Organisasjoner fra arbeidslivet kan delta og koordinere prosjekter i Erasmus+ på lik linje med aktører i utdanningssektoren, og det finnes spissede virkemidler for å oppnå arbeidsrelevans i utdanningene. Innenfor Erasmus+ er det virkemidler som legger til rette for at virksomheter kan håndtere sine umiddelbare behov. Dette kan være å utvikle egne prosesser, produkter og tjenester, livslang læring for ansatte i virksomheten, tilgang til oppdatert forskning og kompetanse eller løsninger på konkrete oppgaver. Erfaring viser at dette bidrar til tettere og mer bærekraftig tverrsektorielt samarbeid, ettersom det er gjensidig interesse for begge parter i samarbeidet.

Norsk deltagelse i Erasmus+ er relativt høy for tiltak der institusjonene kan, men ikke må samarbeide med arbeidslivet. Imidlertid har norsk universitets- og høyskolesektor svært liten deltagelse i alle virkemidler der det stilles krav om samarbeid med arbeidslivet. Det er for eksempel lav norsk deltagelse i praksismobilitet og Kunnskapsallianser.

Dikus kvalitetsprogrammer bygger på erfaringer fra Erasmus+ og det er et mål at programmene skal være stimulerende og forsterkende på norsk deltagelse i EU-programmet. Arbeidsrelevans-utlysningen som nylig ble lansert har for eksempel hentet mye inspirasjon fra Kunnskapsallianser i Erasmus+, både når det gjelder krav, forventninger og kriterier. Det er et mål å styrke forutsetningene for at norske fagmiljø når opp i europeisk konkurranse.

Spørsmål til drøfting

- 1) Hvordan kan kobling mellom ekstern aktør og fakultet/institutt koordineres? Nettverket med arbeidslivskontakter skal se på rutiner for å få samhandlinger til å fungere. Eksempelvis kan hver enkelt arbeidslivskontakt være kontaktperson for en gitt ekstern aktør, slik at vi har ordnete kommunikasjonsformer.

- 2) Er samlesiden til Utdanning i Bergen et relevant spor å følge som en form for «vitenskapstorg»? Dersom UiB går for denne løsningen; hvordan kan vi sikre gode prosesser i ressurskrevende arbeid som administrasjon og kvalitetssikring av oppgaver/prosjekter? Er dette avgjørelser som fakultetene og fagmiljøene kan bidra inn i via nettverket med arbeidslivskontakter?
- 3) Hvordan kan arbeidet med digital samhandling mot entreprenørskap og innovasjon i Arqus AL5 følges opp?

Sak 25/20 **Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig
kompetanse - status**

Drøftingssak

Notat fra Studieavdelingen

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 5. mai

Ephorte: 2019/2451

Bakgrunn

I august 2019 vedtok UiBs styre Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved UiB og endringer i *Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger*. De nye reglene gjelder fra 1. september samme år. Endringene innebærer differensierte krav til utdanningsfaglig kompetanse ved tilsetting og opprykk i ulike stillingskategorier. For tilsetting i og opprykk til professorstillinger er kravene høyere enn tidligere. Ettersom de samme hovedkriteriene også gjelder ved sakkyndig vurdering av ansatte som søker status som fremragende undervisere, kan vi si at utdanningsfaglig kompetanse nå blir vurdert på tre nivå.

I tråd med styrets vedtak oppnevnte Utdanningsutvalget i november en arbeidsgruppe med mandat til å utarbeide forslag til *Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse*. Gruppen skal presisere vurderingskriterier og dokumentasjonskrav, slik at de kan fungere innenfor hele bredden av UiBs fagområder og kunnskapskulturer. Oppnevnte medlemmer i arbeidsgruppen er Marie Van der Kloet (førsteamanuensis i universitetspedagogikk), Henriette Linge (førsteamanuensis i geovitenskap og fremragende underviser) og Svein Kåre Sture (universitetslektor i UiB læringslab). Arbeidsgruppen har startet sitt arbeid i samråd med Monika Kvernenes, førsteamanuensis i medisinsk og helsefaglig pedagogikk ved Det medisinske fakultet og styremedlem i Norsk nettverk for universitets- og høyskolepedagogikk.

Forutsetninger

Arbeidsgruppen er innforstått med at arbeidet med at utforming av en institusjonell veileder må resonneres med arbeid som pågår i sektoren. Fordi den nasjonale forskriften, som UiBs regler utgår fra, er uklar på enkelte punkter, har NOKUT fått i oppdrag av kunnskaps-departementet å utrede, utarbeide og sende på høring forslag til nødvendige presiseringer. Fra UHR vet vi at UHR-Utdanning er i ferd med å oppnevne en arbeidsgruppe som skal se på behovet for nasjonale retningslinjer knyttet til vurdering av utdanningsfaglig kompetanse. Om nye retningslinjer blir en realitet, vil de erstatte någjeldende «nasjonale retningslinjer for universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse».

Arbeidsgruppen er også opptatt av at UiBs praksis for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse skal være informert av aktuelle nordiske og internasjonale referanser. Samtidig bør vi bygge videre på etablert praksis der det er hensiktsmessig, ikke minst i form av utfyllende veiledning på fakultetsnivå.

Vedlagt følger førsteutkast til to korte veiledere, én om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse i eller opprykk til førsteamanuensisstillinger og én om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse i eller opprykk til professorstillinger. Til begge er det foreslått to vedlegg, mal for utdanningsfaglig mappe for søkere og skjema for

vurdering av utdanningsfaglig kompetanse. I innretting av veiledere og vedlegg har arbeidsgruppen prøvd å balansere sammensatte hensyn:

- presisere institusjonelle vurderingskriterier og dokumentasjonskrav
- fungere sammen med utfyllende fakultetsvise kriterier
- legge til rette for etterrettelig, rettferdig og forsvarlig vurdering
- tilby hjelpemidler i sakkyndig vurdering
- integrere i samlet rekrutteringsprosess

Utfordringer

[«Enkelt og greit?»](#), er tittelen på en fersk rapport om hvordan undervisningskompetanse vurderes ved tilsetning i vitenskapelige stillinger. Den er skrevet av Gunnar Grepperud og Kari Riddervold ved UiT, som likestiller begrepene «undervisningskompetanse», «pedagogisk kompetanse» og «utdanningsfaglig kompetanse». Forfatterne har undersøkt et omfattende empirisk materiale fra UiT og NTNU. Deres hovedkonklusjon er at de sakkyndige vurderingene fremstår mer som kortfattede omtaler enn som ekspertvurderinger, og at omtalene til dels er overflatiske, tvetydige og inkonsekvente.

Gjennom rapporten trer to hovedutfordringer frem:

- Selv om de to institusjonene har lagt til rette for utvikling og dokumentasjon av utdanningsfaglig kompetanse, er det fortsatt betydelige uklarheter og mangler ved kriterier og dokumentasjonssystemer.
- Det er mangelfulle koblinger mellom prosedyrer og rutiner som faktisk er vedtatt og det implementeringsarbeidet som må til for at de skal kunne virke. Mellom vedtak som er fattet og de endringer i praksis som vedtakene er ment å lede frem til, er det ingen automatikk.

I sitt eget arbeid har UiBs arbeidsgruppe identifisert to hovedutfordringer, som begge handler om rekruttering til professorstillinger. For det første er det en krevende øvelse å konkretisere tilleggskravene som gjelder ved ansettelse i, og opprykk til, professorstillinger. Like vanskelig er det å veilede om realkompetansevurdering i særskilte tilfeller der søker ikke oppfyller kravene til universitetspedagogisk utdanning.

Spørsmål til drøfting

Med utgangspunkt i hensynene som skal balanseres og utfordringene som er skissert:

- *Tilleggskravene for professorstillinger er forsøkt operasjonalisert gjennom aktuelle forventninger og eksempler i utkastet til veileder for denne stillingskategorien. Hvordan sikre at de til sammen representerer et tilstrekkelig ambisiøst forventningsnivå? Hvordan kan de konkretiseres på andre måter?*

Forslaget åpner for at sakkyndige komitéer, i samråd med instituttleder, unntaksvis kan foreta realkompetansevurdering ved ansettelse i professorstillinger. Hvilke andre mekanismer kan være aktuelle for sikre upartisk og faglig betryggende vurdering i slike særskilte tilfeller?

- *Forslaget er forankret i institusjonelle regler, og forutsetter at fakultetene har utfyllende kriterier. Er det utformet slik at det kan fungere i bredden av UiBs fagmiljø? Hvilke endringer, prinsipielle og/eller pragmatiske, er nødvendige?*

FØRSTEUTKAST

VEILEDNING OM VURDERING AV UTDANNINGSFAGLIG KOMPETANSE - FØRSTEAMANUENSIS

Til grunn for denne veilederen ligger [Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger](#) og [Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse, vedtatt av UiBs styre 29. august 2019. Reglene for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse gjelder ved søknad om ansettelse og ved søknad om opprykk.](#)

I søknadsprosessen inngår **bedømming** av hvorvidt søkere oppfyller krav til utdanningsfaglig basiskompetanse, **ikke rangering** etter dette kravet.

Med referanser til egen universitets- og høgskolepedagogisk utdanning og egen erfaring fra undervisning og veiledning, skal søkere dokumentere:

- **Grunnleggende ferdigheter** innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning
- **Evne til å reflektere over egen rolle**, samt diskutere og begrunne egne valg i planlegging, gjennomføring og utvikling av undervisning og veiledning

1. Hovedkriterier

Søkernes utdanningsfaglige kvalifikasjoner skal bli vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, i tråd med fire hovedkriterier:

- 4) Fokus på studentenes læring
- 5) En klar utvikling over tid
- 6) En forskende tilnærming
- 7) Samarbeid om undervisning og utviklingsarbeid

Kriteriene reflekterer en vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring, på engelsk omtalt som «scholarship of teaching and learning» og forkortet til «SoTL». SoTL, som idé og praksis, forutsetter at de samme kvalitetskriteriene gjelder i utdanningsfaglig virksomhet og i forskning: Bredde, dybde, originalitet, kreativitet, metodisk klarhet og nyansert forståelse.

Ved UiB gjelder de fire hovedkriteriene også for ansatte som søker om å bli tilkjent status som fremragende underviser.

2. Grunnlag for bedømmelse

Utdanning er alltid forankret i spesifikke fag- og kunnskapsmiljø. Faglig egenart er retningsgivende for valg av vurderingsformer, læringsaktiviteter og undervisningsformer. Fakultetene kan derfor ha utfyllende regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse innenfor sine fagområder.

Uavhengig av faglig forankring, gjelder følgende krav og prinsipper ved hele UiB:

- Utdanningsfaglig kompetanse dokumenteres gjennom en **utdanningsfaglig mappe** bestående av a) *oversikt* over søkerens praktiske erfaring og kompetanse, b) *dokumentasjon* og c) et *kortfattet refleksjonsnotat*.

Refleksjonsnotatet på to sider skal ta utgangspunkt i egen undervisningserfaring, og omhandle oppnådde resultater, utviklingsarbeid og kontinuerlig arbeid med kvalitetsutvikling. Refleksjon innebærer i denne konteksten å kunne oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring, og artikulere tydelig hvordan beslutninger er informert av aktuelle satsninger og pedagogisk teori/læringsforskning. Selvrefleksjon skal fortrinnsvis være **knyttet til kunnskap om studenters læring** i høyere utdanning. Mal for utdanningsfaglig mappe er vedlagt.

- De sakkyndige skal foreta en **samlet kvalitativ vurdering** av den utdanningsfaglige kompetansen til hver enkelt søker, og dokumentere at bedømmelsen er konsistent og sammenlignbar for samtlige søkere.

Der søker til førsteamanuensisstilling ikke kan dokumentere tilstrekkelig utdanningsfaglig kompetanse, skal bedømmelseskomiteen beskrive hva som gjenstår. Mal for vurderingsskjema er vedlagt.

3. Aktuelle forventninger og eksempler

Utdanning ved UiB er i hovedsak organisert i studieprogram og emner, på ulike nivå og med ulikt omfang. Alle emner har to felles kjennetegn, de er omfattet av formell vurdering og omfang er angitt i antall studiepoeng. For studieprogram og emner er det fastsatt læringsutbytte, dvs. hva kandidater og studenter skal kunne, vite og være i stand til å gjøre etter å ha fullført.

Fra søkere til stilling som førsteamanuensis, er det rimelig å forvente at de

- kan utforme emnebeskrivelser og planlegge vurdering, læring og undervisning i et emne, med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for emnet

- gjennomfører forskningsbasert undervisning og veiledning, individuelt og i samarbeid med kolleger, på måter som fremmer studenters læring og progresjon
- mestrer de mest vanlige undervisningsformene innenfor sitt fagfelt, kan bruke og variere disse i møte med sammensatte studentgrupper og i ulike situasjoner
- bruker digitale verktøy og digitale læringsressurser på en relevant og læringsfremmende måte
- tar informert hensyn til normer for inkludering, mangfold og universell utforming
- behersker de mest vanlige vurderings- og prøveformer innenfor sitt fagfelt, og har utviklet forståelse for hvordan disse fremmer og måler læringsutbyttet som er fastsatt
- bidrar til utvikling av emner og studieprogram
- Innhenter og bruker tilbakemeldinger fra studenter, kolleger og samfunnet til å utvikle undervisnings- og læringsprosesser

Utdanningsfaglig mappe for søkere til stilling som førsteamanuensis - mal for dokumentasjon av utdanningsfaglig kompetanse

1. Personinformasjon

Navn	
Adresse	
Alder	
Telefonnr.	
Mobil	
E-postadresse	
Nettside	
Kompetansenivå (nåværende stilling)	
Fagområde eller profesjon	
Nåværende undervisnings- og veiledningsansvar	

2. Utdanning og relevant erfaring

2.1 Utdanning i universitets- og høyskolepedagogikk

Type utdanning/kurs	Tidsrom	Institusjon
Utdanning i universitetspedagogikk eller tilsvarende		
Opplæring i veiledning		
Andre typer opplæring eller formell kompetanse innen undervisning og veiledning, f.eks. utdanningsledelse, bruk av IKT i læring osv.		

2.2 Undervisningserfaring

Nivå	Nivå- emne-program	Omfang	Når	Rolle	Institusjon
Erfaring med undervisning i høyere utdanning					
Erfaring med undervisning i andre sammenheng er					

2.3 Bredde og variasjon i utdanningsfaglig kompetanse

Type*	Omfang	Målgruppe	Når	Rolle	Ved hvilken institusjon

2.4 Veiledningserfaring

2.4.1 Veiledning ph.d-kandidater

Navn ph.d-student	Universitet	Disputasdato/ fullføringsdato	Hovedveileder (sett X)	Biveileder (sett X)

2.4.2 Veiledning masterstudenter

År	Antall masterstudenter	Universitet

2.4.3 Veiledning bachelorstudenter

År	Antall bachelorstudenter	Universitet

3. Refleksjonsnotat

Søkere til førsteamanuensisstilling skal skrive et *kortfattet refleksjonsnotat*.

Omfang: Om lag to sider

Innretning: Refleksjonsnotatet skal ta utgangspunkt i egen undervisningserfaring og omhandle oppnådde resultater, utviklingsarbeid og kontinuerlig arbeid med kvalitetsutvikling.

4. Dokumentasjon

Vitnemål, kursbevis, kilder som dokumenterer og underbygger innholdet som er gjort rede for i utdanningsfaglig mappe, inkludert refleksjonsnotat

Skjema for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse

Skjemaet er valgfritt å bruke for sakkyndig komité.

1. Navn og tittel

Søkers navn:

Søkers nåværende tittel:

2. Vurdering av på hvilket nivå søkeren oppfyller hovedkriteriene

Hovedkriterier, som angir ***hva som skal bli vurdert***, fremgår av venstre kolonne.

De tre andre kolonnene angir ulike ***nivå for hvordan kriteriene er oppfylt*** i søkerens utdanningsfaglige mappe.

	Kriteriet utmerket oppfylt: Søkeren kan oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring, og artikulere tydelig hvordan beslutninger er informert av aktuelle satsninger og pedagogisk teori/læringsforskning.	Kriteriet oppfylt: Søkeren kan oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring, og artikulere hvordan beslutninger er informert av aktuelle satsninger.	Kriteriet ikke oppfylt: Søkeren viser ikke evne til å oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring.
Fokus på studentenes læring			
En klar utvikling over tid			
En forskende tilnærming			
Samarbeid om undervisning og utviklingsarbeid			

3. Samlet kvalitativ vurdering

Sammenfattet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse, med utgangspunkt i delvurderingene som er gjort i skjemaet ovenfor:

FØRSTEUTKAST

VEILEDNING OM VURDERING AV UTDANNINGSFAGLIG KOMPETANSE - PROFESSOR

Til grunn for denne veilederen ligger [Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger](#) og [Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse, vedtatt av UiBs styre 29. august 2019. Reglene for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse gjelder ved søknad om ansettelse og ved søknad om opprykk.](#)

Med referanser til egen universitets- og høgskolepedagogisk utdanning og erfaring fra undervisning og veiledning, skal søkere dokumentere:

- **Solid kompetanse og erfaring** innen planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- **Vesentlige bidrag til systematisk utviklingsarbeid** knyttet til undervisning og veiledning
- **Bred erfaring fra veiledning**, fortrinnsvis på master/ph.d-nivå
- **Innsats og samarbeid i eget fagmiljø** knyttet til arbeid med utdanningskvalitet

1. Hovedkriterier

Søkernes utdanningsfaglige kvalifikasjoner skal bli **vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte**, i tråd med fire hovedkriterier:

- 8) Fokus på studentenes læring
- 9) En klar utvikling over tid
- 10) En forskende tilnærming
- 11) Samarbeid om undervisning og utviklingsarbeid

Kriteriene reflekterer en vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring, på engelsk omtalt som «scholarship of teaching and learning» og forkortet til «SoTL». SoTL, som idé og praksis, forutsetter at de samme kvalitetskriteriene gjelder i utdanningsfaglig virksomhet og i forskning: Bredde, dybde, originalitet, kreativitet, metodisk klarhet og nyansert forståelse.

Ved UiB gjelder de fire hovedkriteriene også for ansatte som søker om å bli tilkjent status som fremragende underviser.

2. Grunnlag for bedømmelse

Utdanning er alltid forankret i spesifikke fag- og kunnskapsmiljø. Faglig egenart er retningsgivende for valg av vurderingsformer, læringsaktiviteter og undervisningsformer. Fakultetene kan derfor ha utfyllende regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse innenfor sine fagområder. Minstekrav knyttet til veiledningserfaring fastsettes av det enkelte fakultet, med utgangspunkt i fagtradisjoner, fagfeltets størrelse, tilgang på kandidater og nasjonale standarder uttrykt i nasjonale retningslinjer.

Uavhengig av faglig forankring, gjelder følgende krav og prinsipper ved hele UiB:

- Utdanningsfaglig kompetanse dokumenteres gjennom en **utdanningsfaglig mappe** bestående av a) *oversikt* over søkerens praktiske erfaring og kompetanse, b) *dokumentasjon* og c) et *kortfattet refleksjonsnotat*.

Refleksjonsnotatet på to sider skal ta utgangspunkt i egen undervisningserfaring, og omhandle oppnådde resultater, utviklingsarbeid og kontinuerlig arbeid med kvalitetsutvikling. Refleksjon innebærer i denne konteksten å kunne oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring, og artikulere tydelig hvordan beslutninger er informert av aktuelle erfaringer og tenkemåter. Selvrefleksjon skal fortrinnsvis være **knyttet til kunnskap om studenters læring** i høyere utdanning. Mal for utdanningsfaglig mappe er vedlagt.

- De sakkyndige skal foreta en **samlet kvalitativ vurdering** av den utdanningsfaglige kompetansen til hver enkelt søker, og dokumentere at bedømmelsen er konsistent og sammenlignbar for samtlige søkere. Mal for vurderingsskjema er vedlagt.

I særskilte tilfeller, der en søker ikke oppfyller krav til universitetspedagogisk utdanning, kan de sakkyndige vurdere søkerens realkompetanse etter nærmere samråd med instituttleder.

4. Aktuelle forventninger og eksempler

Utdanning ved UiB er i hovedsak organisert i studieprogram og emner, på ulike nivå og med ulikt omfang. Alle emner har to felles kjennetegn, de er omfattet av formell vurdering og omfang er angitt i antall studiepoeng. For studieprogram og emner er det fastsatt læringsutbytte, dvs. hva kandidater og studenter skal kunne, vite og være i stand til å gjøre etter å ha fullført.

Fra søkere til stilling som professor, er det rimelig å forvente at de

- kan utforme studieplaner, og planlegge vurdering, læring og undervisning i et studieprogram med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for programmet
- kan lede faglig-pedagogisk utviklingsarbeid gjennom å introdusere nye perspektiv, skape nettverk og arbeide systematisk mot en utdanningsfaglig visjon
- mestrer forskningsbasert undervisning og veiledning, individuelt og i samarbeid med kolleger, forankret i oppdatert kunnskap om studenters læring og progresjon
- kan variere og tilpasse undervisningsformer innenfor eget fagfelt, i møte med sammensatte studentgrupper og i ulike situasjoner
- bruker digitale verktøy og digitale læringsressurser på en relevant og læringsfremmende måte
- tar informert hensyn til normer for inkludering, mangfold og universell utforming
- kan variere vurderings- og prøveformer innenfor eget fagfelt, og har erfaringsbasert kunnskap om hvordan disse fremmer og måler læringsutbyttet som er fastsatt
- bruker tilbakemeldinger fra studenter, kolleger og samfunnet for å styrke kvalitet i undervisning og utdanning

Utdanningsfaglig mappe for søkere til stilling som professor - mal for dokumentasjon av utdanningsfaglig kompetanse

1. Personinformasjon

Navn	
Adresse	
Alder	
Telefonnr.	
Mobil	
E-postadresse	
Nettside	
Kompetansenivå (nåværende stilling)	
Fagområde eller profesjon	
Nåværende undervisnings- og veiledningsansvar	

2. Utdanning og relevant erfaring

2.1 Utdanning i universitets- og høyskolepedagogikk

Type utdanning/kurs	Tidsrom	Institusjon
Utdanning i universitetspedagogikk eller tilsvarende		
Opplæring i veiledning		
Andre typer opplæring eller formell kompetanse innen undervisning og veiledning, f.eks. utdanningsledelse, bruk av IKT i læring osv.		

2.2 Undervisningserfaring

Nivå	Nivå- emne-program	Omfang	Når	Rolle	Institusjon
Erfaring med undervisning i høyere utdanning					
Erfaring med undervisning i andre sammenhenger					

2.3 Bredde og variasjon i utdanningsfaglig kompetanse

Type*	Omfang	Målgruppe	Når	Rolle	Ved hvilken institusjon

2.4 Veiledningserfaring

2.4.1 Veiledning ph.d-kandidater

Navn ph.d-student	Universitet	Disputasdato/ fullføringsdato	Hovedveileder (sett X)	Biveileder (sett X)

2.4.2 Veiledning masterstudenter

År	Antall masterstudenter	Universitet

2.4.3 Veiledning bachelorstudenter

År	Antall bachelorstudenter	Universitet

3. Faglig-pedagogisk utviklingsarbeid

Utviklingserfar- ring*	Nivå- emne- program	Omfang	Når	Rolle	Institusjon

Erfaringsdeling om undervisning og veiledning innen fagfeltet

Type*	Omfang	Når	Rolle	Hvor

*Eksempler: Presentasjoner, konferanser, studieturer med pedagogisk relevans

Administrasjon og ledelse av utdanning

Administrasjon og ledelse av utdanning*	Omfang	Når	Rolle	Hvor

*F.eks. erfaring som undervisningsleder, deltakelse i programråd, andre utvalg vedr. utdanning, emneledelse

Publikasjoner og konferansepresentasjoner om undervisning

Publikasjon	Publiseringskanal	Når	Volum	Språk

3. Refleksjonsnotat

Søkere til professorstilling skal skrive et *kortfattet refleksjonsnotat*.

Omfang: Om lag to sider

Innretting: Refleksjonsnotatet skal ta utgangspunkt i egen undervisningserfaring og omhandle oppnådde resultater, utviklingsarbeid og kontinuerlig arbeid med kvalitetsutvikling.

4. Dokumentasjon

Vitnemål, kursbevis, kilder som dokumenterer og underbygger innholdet som er gjort rede for i utdanningsfaglig mappe, inkludert refleksjonsnotat

Skjema for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse - professor

Skjemaet er valgfritt å bruke for sakkyndig komité.

1. Navn og tittel

Søkers navn:

Søkers nåværende tittel:

2. Vurdering av på hvilket nivå søkeren oppfyller hovedkriteriene

Hovedkriterier, som angir ***hva som skal bli vurdert***, fremgår av venstre kolonne.

De øvrige kolonnene angir to ulike ***nivå for hvordan kriteriene er oppfylt*** i søkerens utdanningsfaglige mappe.

	Kriteriet utmerket oppfylt: Søkeren kan oppsummere og kritisk evaluere bredde, dybde og variasjon i egen erfaring, og artikulere tydelig hvordan beslutninger er informert av aktuelle satsninger og pedagogisk teori/læringsforskning.	Kriteriet oppfylt: Søkeren kan oppsummere og kritisk evaluere egen erfaring, og artikulere tydelig hvordan beslutninger er informert av aktuelle satsninger og pedagogisk teori/læringsforskning.
Fokus på studentenes læring		
En klar utvikling over tid		
En forskende tilnærming		
Samarbeid om undervisning og utviklingsarbeid		

3. Samlet kvalitativ vurdering

Sammenfattet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse, med utgangspunkt i delvurderingene som er gjort i skjemaet ovenfor:

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2020/4306

Sak 26/20 Melding om internasjonalisering

Drøftingssak

Saksdokument fra Studieavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 5. mai 2020

Bakgrunn

Studentmobilitet under normale tilstander og i krisetid

I dette notatet tar vi for oss premissene som ligger til grunn for studentmobilitet, og arbeidet for å øke antallet, i en *normalsituasjon*. Dette inkluderer også nye modeller for utveksling, som virtuell mobilitet. Vi drøfter hvorvidt *andel* utvekslingsopphold per gjennomført grad er et hensiktsmessig måltall, og hvorvidt målet på 40 prosent er realistisk og adekvat for ethvert studieprogram. Deretter kommenteres ytterligere premisser som kommer inn som følge av korona-utbruddet.

Mobilitetsrapporten viser at andelen studenter på utveksling for 2019 var på 25 prosent, det samme som året før. UiBs handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022 har som mål at 40 prosent av studentene som fullfører en grad ha gjennomført et utvekslingsopphold. Dette er et ambisiøst mål som krever et krafttak og en holdningsendring fra alle; vitenskapelig og administrativt ansatte på alle nivå, både lokalt og sentralt, og studentene selv.

Fakultetene er blitt oppfordret til å gå i gang med konkrete tiltak for å implementere forventet utveksling innen desember 2020, herunder å gjøre plass til utveksling i studieprogrammene, kvalitetssikre utvekslingsavtaler, forenkle søknadsprosessen, se på alternative tilbud til studenter som velger å bli hjemme og å lage et godt informasjonsopplegg overfor studentene. Dersom disse tiltakene er på plass i løpet av 2020, vil studenter tatt opp gjennom Samordna opptak i 2021 være de første til å starte på studieprogram hvor utveksling er en forventet del av graden.

Et dilemma er at tiltaket ikke vil gi seg utslag i indikatoren før kullet som starter høsten 2021 har oppnådd graden (våren 2024). Selve utvekslingsoppholdet til den enkelte kandidat kan ligge både ett og to år tilbake i tid, men viser seg altså i statistikken først ved gradopnåelse. Dette gjør det i utgangspunktet vanskelig å vurdere hvorvidt man har nådd målet ved utgangen av 2022.

For å kunne måle effekt før dette trenger vi en indikator som sier noe om nå-situasjonen og som er uavhengig av gradsopnåelse, og som tidligere gir svar på om tiltakene har den ønskede virkningen. To slike indikatorer kan være utviklingen i *antall* studenter som reiser på utveksling, eller andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall *registrerte* studenter ved UiB (som allerede er et nasjonalt styringsparameter).

Videre kan man spørre seg om det er realistisk å oppnå målet på 40 prosent innen 2022 som er satt i handlingsplanen. En utfordring er den store variasjonen i andel utveksling på de ulike studieprogrammene; mobilitetsrapporten viser at andelen i 2019 varierte fra 2 til 57 prosent. Det som for noen fakulteter/fagmiljø vil kunne anses som uoppnåelig, vil for andre allerede være oppnådd før man satte målet. Det kan tenkes mer hensiktsmessig at fakultetene selv er aktive i å definere egne målsettinger og angi hvor stor andel av gradsstudentene som skal ha utveksling som del av grad for at prosjektet med forventet utveksling skal kunne

karakteriseres som en suksess. Dette vil sikre at fagmiljøene har a) større sjanse til å nå målet og b) noe å strekke seg mot, i forhold til utgangspunktet.

Vi vet at mange faktorer påvirker hvorvidt studenter velger å reise på utveksling eller ikke. Mange av disse faktorene har ikke UiB kontroll over eller kraft til å påvirke – andre kan vi gjøre noe med. *SSB sin analyse 2018/16 Studieopphold i utlandet*¹ svarer på hva som hindrer studentene i å dra på utveksling, og viser at økonomiske og sosiale grunner er på topp, f.eks. å være borte fra familie og venner, økt økonomisk belastning og tap av mulighet til å ha betalt arbeid. Utrulling av forventet utveksling ved UiB vil naturligvis ikke kunne påvirke slike forhold vesentlig.

Det man på den andre siden kan gjøre noe med, er hvordan man ser på verdien av utveksling og hvordan arbeidet med tilrettelegging av dette blir prioritert i fagmiljøene. *SIU (nå DIKU) sin rapport Internasjonal studentutveksling – hvordan og hvorfor fra 2016*² peker på at studieprogrammet er et nøkkelnivå for økt utveksling. Undersøkelsen viser videre at den studieprogramansvarliges vurdering av utvekslingens verdi har noe å si for hvordan man oppfordrer til og legger til rette for utveksling. Ser man verdien av utveksling, gjør man også mer for å legge til rette for utveksling. Og videre viser rapporten at studieprogrammer der den ansvarlige har et positivt syn på utveksling, også har høyere utvekslingstall. Man snakker også om viktigheten av å bygge en kultur for utveksling; alle studenter må få en aktiv oppfordring til å dra ut. Det er ikke nok å informere om muligheter til de studentene som etterspør informasjon.

Så må vi kommentere dagens situasjon, og se på de mulige konsekvensene korona-utbruddet kan få for studentmobiliteten. Studenter på utveksling i inneværende semester ble anbefalt å reise hjem igjen i midten av mars. UiB er i dialog med UNIT – som på sin side venter på avklaringer fra DBH og KD når det gjelder hvordan disse studentene skal telles og rapporteres. Altså vet vi ikke hvilke utslag korona-pandemien har for statistikken for inneværende semester.

Når det gjelder neste semester, høsten 2020, er det i skrivende stund svært åpent hvorvidt studentmobilitet i det hele tatt vil være mulig. Vi har fått signaler fra enkelte partneruniversiteter om at de ikke vil ta imot eller sende ut studenter til høsten. UiB har gitt råd til sine studenter om å planlegge utveksling til høsten som normalt, men å vente så lenge som mulig med å sette i gang prosesser som innebærer kostnader, f.eks. visumsøknad, helseundersøkelser, betaling av skolepenger, etc. Samtidig avventer vi råd fra norske myndigheter på om utveksling faktisk vil være gjennomførbart – både for utreisende og innreisende. Det er viktig med en viss grad av forutsigbarhet for studentene med tanke på aktiviteten i høstsemesteret, og en avklaring kan ikke vente for lenge. Det er mest prekært med en snarlig avklaring ved utveksling til land utenfor Europa, der studenter må gjennom en visumsøknadsprosess (som koster penger) i god tid før avreise. I mange av landene starter semesteret så tidlig som i juli.

Dersom man må gå vekk fra all mobilitet i høstsemesteret, bør man se på alternative ordninger for det kullet av studenter som mister muligheten til å få internasjonalisering som en del av sitt læringsutbytte gjennom ordinær utveksling. Kan det være aktuelt å undersøke om de kan få et virtuelt utvekslingsopphold ved universitetet de ble nominert til? Og – vil UiB kunne tilby et slikt alternativ til innvekslingsstudenter, dersom de ikke fysisk kan utveksle hit til høsten? Digital utveksling vil selvsagt ikke kunne erstatte alle elementer av det et virkelig

¹ <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/studieopphold-i-utlandet>

² <https://diku.no/rapporter/siu-rapportserie-7-2016-internasjonal-studentutveksling-hvordan-og-hvorfor>

utvekslingsopphold inneholder. Derfor må man også spørre studentene om dette i det hele tatt er et aktuelt og ønsket alternativ.

Dersom mobilitet ikke er mulig i høstsemesteret, vil det også kunne legge press på kapasiteten for både ut- og innreisende studenter våren 2021. Vi har mottatt noen forespørsler fra partneruniversiteter om hvorvidt de kan nominere et større antall studenter i vårsemesteret, dersom høstutveksling må utgå. Ved ekstra stor pågang i vårsemesteret må man tenke på kapasiteten på engelskspråklige emner, og også på norskkursene. Tilsvarende må man for utreisende studenter undersøke om partneruniversiteter kan motta et større antall studenter i vårsemesteret.

Ser vi lenger frem i tid enn høsten 2020, vil mange faktorer kunne påvirke utvekslingstallet, og kanskje mønsteret i hvor studenter velger å reise. I verste fall vil vi i lang tid fremover se et stort frafall innenfor mobilitet fordi mange søker tryggheten og vil holde seg hjemme. Det kan videre tenkes at en del studenter er skremt fra å reise langt vekk fra Norge, og at vi vil se en økning i mobilitet til Europa.

På den andre siden kan det tenkes at studenter tvert imot har et oppdemt behov for å komme seg ut i verden den dagen myndighetene åpner for reisevirksomhet igjen. Etter en lang periode uten mulighet til å reise – hverken gjennom utdanning eller privat – vil kanskje utreisetrangen melde seg. I så fall vil man kunne se en økning i antall utvekslingssøknader. Spørsmålet om hvordan psykologien virker er sentralt her.

Korona-utbruddet og de inngripende tiltakene som er innført i Norge har ført til mange permitteringer og eksplosiv vekst i arbeidsledigheten. Det er vanskelig å finne situasjoner å sammenligne med, men ser man tilbake på finanskrisen i 2008, som hadde lignende konsekvenser i form av arbeidsledighet, vil man kunne se en økning i søknader til høyere utdanning i vår. Etter finanskrisen var det 12,6 prosent flere som søkte høyere utdanning enn året før. Ved en eventuell økning i antall søknader i Samordna opptak i vår, er det grunn til å tro at økningen utgjøres av en søkergruppe som i større grad har familiære forpliktelser, og som ikke vil komme til å søke om utveksling. Dette vil igjen kunne påvirke andel studenter på utveksling negativt.

Lenger oppe lanseres virtuell mobilitet som et alternativ eller en «nødløsning» dersom det ikke blir utveksling i tradisjonell forstand i høstsemesteret. En annen ting er at det pågår langsiktige prosjekter for utprøving av denne type mobilitet. Europakommisjonens satsing på *European Universities* er et utgangspunkt for å utvikle fremtidens universitet i Europa. Arqus-alliansen, som UiB er en del av, fikk tilslag i første utlysningen i pilotfasen. Alliansene innebærer integrerte samarbeid mellom institusjoner, inkludert mobilitet, og det vektlegges å eksperimentere med ulike mobilitetsformater; fysiske, virtuelle og blandede. Gjennom Arqus-samarbeidet vil UiB gjennomføre en pilot for virtuell mobilitet.

En vanlig definisjon av virtuell mobilitet er *the international learning experience is progressing along online courses and collaborative learning activities, also resulting in intercultural competences and international online communication skills*³. Det er altså noe mer enn digitalt samarbeid om undervisning på tvers av landegrensene, og det er en forventning om et bredere læringsutbytte knyttet til interkulturelle og internasjonale ferdigheter. Det er imidlertid ikke en erstatning for fysisk mobilitet som har et bredere læringsutbytte, men gir muligheter for internasjonalisering hjemme og at flere studenter får en internasjonal erfaring.

³ [Innovative Models for Collaboration and Student Mobility in Europe. Results of EADTU's Task Force and Peer Learning Activity on Virtual Mobility](https://www.openvirtualmobility.eu/) s. 14 og <https://www.openvirtualmobility.eu/>

En pilot knyttet til virtuell mobilitet er i tråd med ambisjonene for Action Line 7, Engaged European Citizen, i Arqus-alliansen, som ledes av UiB. Her utvikles det et Challenge-based learning programme i samarbeid med de andre partnerne. Bruk av digitale virkemidler for undervisning og interaksjon på tvers av landegrenser er en sentral del av programmet. I tillegg til dette programmet arbeides det med å utvikle en rekke MOOCs, der interaksjon mellom studenter i alliansen kan bygges inn som en komponent.

I tillegg til dette deltar også UiB i utviklingen av felles kurs i innovasjon og entreprenørskap gjennom Action Line 5. Det kan også være aktuelt med virtuell mobilitet som del av dette kurset.

I ny programperiode for Erasmus+ fra 2021 er det foreslått en ny ordning for blandet (blended) mobilitet bestående av kortidsutveksling for studenter i kombinasjon med virtuelt samarbeid. Ordningen vil trolig kreve samarbeid mellom minimum tre partnere i motsetning til tradisjonell mobilitet som er bilateralt. En pilotsatsing knyttet til Arqus-alliansen kan dermed berede grunnen for at UiB benytter denne nye ordningen i Erasmus+.

Det er uklart om virtuell mobilitet vil innføres som et begrep i Erasmus+ selv om *European Universities*-satsingen åpner for eksperimentering med såkalte «virtuelle formater». I behandlingen av Europakommisjonens programforslag var det motstand fra Europakommisjonen om å bruke dette begrepet, og rapportør Milan Zver understreket i behandlingen at *mobility is inherently physical, but that virtual learning can complement, but never replace, physical mobility*⁴. Kunnskapsdepartementet vil trolig forholde seg til begrepsbruk og rammer for EU og Erasmus+.

Uavhengig av tenkte scenarier for studentmobiliteten i kommende og fremtidige semestre må prosjektene for forenkling og digitalisering av prosessene rundt studentmobilitet, både lokalt og nasjonalt, gå sin gang. Som sagt innledningsvis har fakultetene blitt oppfordret til å jobbe med tiltakene som er nødvendige for å implementere forventet utveksling i alle studieprogram. Når det gjelder inn-mobilitet har man i pågående opptak innført et tiltak som representerer en forenkling for både studenter og saksbehandlere; studentene søker ikke lenger på åpne emner i Søknadsweb (bare lukkede). I den forbindelse har fagmiljøene blitt bedt om å åpne alle emner som ikke har krav til forhåndskunnskaper og/eller der det er ikke er plassbegrensning. På nasjonalt nivå pågår UNITs forprosjekt for digitalisering av studentmobilitet, der UiB er representert. Forprosjektet skal være avsluttet 1. september, og vil forhåpentligvis skissere et stort digitalt løft for sektoren når det gjelder måten vi arbeider med studentmobilitet på.

Vi har per i dag for liten kunnskap om hvordan korona-situasjonen vil påvirke utvekslingstallet, både på kort og lengre sikt, og hvilke endringer den nødvendiggjør i UiBs målsettinger og daglige arbeid for å fremme utveksling. Det kan tenkes at tiltakene UiB har satt i gang for å få opp studentmobiliteten, og den gode utviklingen vi har sett i antall utreisende studenter, vil bremses av korona-effekten i en tid fremover. Eller man kan i motsatt fall se at det blir lett å inspirere studenter til å reise på utveksling, etter at de over lengre tid ikke har hatt muligheten til å reise ut. Det vil uansett være viktig å holde trykket oppe for å få til holdnings- og kulturendringen i alle ledd i UiB-organisasjonen, og legge til rette for forenkling og digitalisering på området, for fortsatt å lykkes med økningen innen studentmobilitet.

⁴ [REPORT on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing 'Erasmus': the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Regulation \(EU\) No 1288/2013 \(COM\(2018\)0367 – C8-0233/2018 – 2018/0191\(COD\)\)](#)

Drøftingsspørsmål

- I hvilken grad er andel utvekslingsopphold per gjennomført grad er et hensiktsmessig måltall for hvorvidt man har den ønskede økningen innen studentmobilitet? Kan man tenke seg andre og mer hensiktsmessige indikatorer, som vekst i antall studenter på utveksling? Hvilke tiltak må vi iverksette for å nå målet om 40 prosent studentutveksling?
- Kan digital utveksling være et alternativ høsten 2020? Vil digital utveksling være et attraktivt alternativ for våre studenter? Og hva skal til for at UiB skal kunne rigge seg for den type mobilitet for sine innreisende studenter?
- Dersom mobilitet til høsten ikke blir mulig å gjennomføre, vil vi kunne ta imot et større antall studenter i vårsemesteret? Er det kapasitet til dette på engelskspråklige emner og norskkurs?

Sak 27/20 Planer for opptaket høsten 2020

Drøftingssak

Notat fra Studieavdelingen

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 05.05.2020

ePhorte: 2020/4500

Bakgrunn

Saken inneholder rutiner for gjennomføring av det samordna opptaket og masteropptaket, samt milepælsplaner og beskrivelser av årets endringer som på grunn av koronasituasjonen blir mer omfattende enn normalt. Tiltak som gjøres nasjonalt og lokalt, i form av beredskapsplaner, endringer som skal bidra til forenkling av saksbehandlingen og løsninger for utsatte søkergrupper, er også beskrevet i saken.

I tillegg til de ordinære opptakene, ønsker UiB å bidra med kompetansehevende tilbud for personer som er permitterte eller der hele næringer har behov for at ansatte får ny kompetanse. Forslag til hvordan UiB kan bidra til et slikt tilbud er beskrevet i saken.

Som vedlegg til saken foreligger:

- Utfyllende informasjon om opptaksrunder og prinsipper for gjennomføring
- Milepælsplaner for opptakene

Det samordna opptaket

For studieåret 2020/2021 lyser UiB ut 113 studieprogram i det samordna opptaket. Opptaksrammene ble fastsatt i Universitetsstyret, sak 115-19. Ansvaret for gjennomføring er delegert fra fakultetene til Studieavdelingen (SA). Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) gjennomfører egne opptak til grunnstudier.

Nasjonale endringer i årets opptaksrunde

På grunn av koronasituasjonen vil det i 2020 være flere større endringer i det samordna opptaket, disse endringene gjelder kun for innværende år:

- Skriftlige skoleeksamener i videregående skole gjennomføres ikke i 2020. Avgangselevne får vitnemål med fritak for aktuelle eksamener, disse regnes ikke inn i karaktersnittet.
- International Baccalaureate (IB): IB-eksamen blir ikke gjennomført i år. Elevene mottar vitnemål med bakgrunn i «predicted grades». Vitnemål utstedes i begynnelsen av juli.
- Mulig forskyvning av datoer og frister i opptaket, se mer under beskrivelse av løsninger for privatistene.
- Strengere håndtering av frister for innsending av dokumentasjon. Dokumentasjonsfristen er endret fra 20. april til 15. april for ordinære søkere.

Foreslått løsning for privatistene

Våren 2020 er ca. 40.000 personer meldt opp til ca. 250.000 privatisteksamener. Konsekvensen ved ikke å gjennomføre eksamen for denne gruppen er vurdert som stor, og KD har uttalt at alle skal kunne få gjennomføre eksamen i løpet av våren. Tidspunktet vil derimot kunne bli forskjøvet.

SO/UNIT har, etter innspill fra lærestedene, anbefalt KD en løsning for å håndtere dette i opptaket. Lærestedene er samstemte i tilbakemeldingen om at vi bør holde oss innenfor de ordinære rammene for opptak og frister. En forskyvning i datoene for kjøring av hovedopptaket vil kunne gi ytterligere konsekvenser for både søkere og læresteder. Det foreløpige forslaget er:

- Forskyvning av siste frist for å levere dokumentasjon på privatisteksamener til 5. juli, evt, helt til 10. juli om omfanget er lite.
- UNIT anbefaler at opptaksparametrene justeres noe slik at det gis færre tilbud i hovedopptaket, og noe flere i suppleringsopptaket
- Hvis en senere dokumentasjonsfrist fører til en utsettelse av hovedopptaket eller andre ekstraordinære tiltak, vil lærestedene bli involverte i planleggingen av dette slik at vi kan vurdere konsekvensene for semesterstart, undervisning og eksamensavvikling for studieåret 2020/2021.

Andre endringer i årets opptaksrunde

Forkurs i matematikk ved opptak til lærerutdanninger blir avvirket i år. Avviklingen begrunnes med at søkerne har tilpasset seg det nye kravet, og at flere søkere er kvalifiserte. Det var også en for liten andel av de som tok kurset som klarte å heve karakterene fra 3 til 4. Kravet om karakter 4 i matematikk for lærerutdanninger består.

Av interesse for UiB er at også UiT fra 2020 kan gi 1 kjønnsponng til mannlige søkere i førstegangskvoten på Profesjonsstudiet for psykologi.

Forslag fra lærestedene for å effektivisere saksbehandlingen

SO/UNIT i samarbeid med KD og lærestedene, samarbeider med å finne gode løsninger for å kunne gjennomføre årets opptak. Lærestedene har spilt inn flere forslag til forenklinger i regler og saksbehandling som UNIT går gjennom og vurderer om KD skal ta stilling til. Bl.a. gjelder dette forslag om å kutte ordningen for særskilt vurdering som er svært ressurskrevende og gagner få søkere, forenklinger eller bortfall av kravet om dokumentert praksis for søkere som kvalifiserer seg etter 23/5-regelen og fjerning av muligheten for å dobbeltrangere søkere.

Lokale endringer i årets opptaksrunde

Flere av studieprogrammene ved MN som inngikk i prøveordningen om skjerpet realfag (REALR2) er nå trukket ut av ordningen. Det gjelder følgende program som alle har gått tilbake til REALFA-kravet:

- Bachelorprogram i geovitenskap, begge retninger
- Bachelorprogram i biologi
- Bachelorprogram i molekylærbiologi
- Årsstudium i naturvitenskapelige fag
- Profesjonsstudiet i fiskehelse

Risikovurderinger og beredskap

- SA har utarbeidet en beredskapsplan for det samordna opptaket, samt en detaljert saksbehandlingsplan. I begge planene tas det høyde for usikkerhet knyttet til koronasituasjonen, noe som bl.a. innbefatter at saksbehandling skal skje på hjemmekontor, eventuelle forsinkelser grunnet sykdom, forsinkelser nasjonalt etc.

- UiB rapporterer jevnlig sin saksbehandlingskapasitet til SO/UNIT og vil raskt informere om vi opplever forsinkelser lokalt.
- UNIT/SO ber jevnlig om lærestedenes innspill og utarbeider egne beredskapsplaner som gjøres kjent for lærestedene.
- I det samordna opptaket saksbehandler lærestedene for hverandre, dette er normalt en stor styrke. I år kan det bidra til forsinkelser dersom enkelte læresteder ikke har kapasitet til å gjennomføre saksbehandlingen. Lærestedene kan bli bedt om å vurdere egne ressurser og evt. overta saksbehandlerrolle for de som ikke har nok kapasitet. Dette kan utgjøre en ekstra risiko både når det gjelder kommunikasjon med søkerne og individuelle vurderinger. Vi forventer at UNIT legger tydelige føringer for hvordan dette eventuelt skal gjennomføres.

Informasjon til søkere i det samordna opptaket

UNIT sender hvert år Retningslinjer for Samordna opptak til alle læresteder. I år var det med grunnlag i GDPR, presisert at personopplysninger i det samordna opptaket er samlet inn for opptaksformål og kun kan brukes til formål som er nødvendig for å behandle søknaden. Dette gjelder frem til etter at tilbud er sendt ut. UiB har derfor vurdert at vi kun kan sende ekstra informasjon til søkere vi er saksbehandler for, i praksis betyr dette ca. 10.000 førsteprioritetssøkere. Ca. 1000 av våre førsteprioritetssøkere har SO eller et annet lærested som saksbehandler.

Hva gjør SO

Samordna opptak administrerer felles utsending av varsler og svarbrev til alle søkere.

- Varsler om frister på SMS og e-post
- Opptaksbrev/svarbrev med studium- og lærestedsspesifikk informasjon 20. juli

Hva gjør SA

Plan for utsending av informasjon lages i samarbeid med redaksjonsrådet. Sentral koordinering er viktig for å sikre likebehandling og helhetlig informasjon til nye studenter.

- Innhenter informasjon fra fakultetene som skal inngå i opptaksbrevet fra SO
- Sender varsel om mangler ved søknad på e-post som del av saksbehandlingen
- E-post 20. april sendes til alle søkere som har UiB som førsteprioritet og UiB som saksbehandler
- Informasjon til nye studenter på studieprogramsidene

Hva gjør fakultetene

- Fakultetene sikrer at informasjon knyttet til semesterstarten og undervisningsform for høstsemesteret er oppdatert til enhver tid.

Informasjon til førstevalgssøkere – «fredningspakten»

Lærested som deltar i det nasjonale samordnede opptaket, godtar de retningslinjene som ligger til grunn for den praktiske gjennomføringen av opptaket. Her inngår at informasjon om lærestedene kun kan sendes til egne førstevalgssøkere i perioden mellom søknadsfristen (15. april) og hovedopptaket (20. juli). Dette er kjent som «fredningspakten», som i praksis betyr at ingen nivå ved UiB skal kontakte søkere som har andre lærested enn UiB som sitt førstevalg i denne perioden. Bakgrunnen er at antallet søkere på dette tidspunktet er kjent.

Masteropptak

For studieåret 2020/2021 lyser UiB ut 115 søknadsalternativ på master, fordelt på 69 studieprogram

Masteropptak i denne saken referer til det sentraliserte masteropptaket. Opptak til masterprogram i utøvende musikk, kunst og design gjennomføres ved KMD, og refereres kun til i milepælsplanene i vedlegget.

Opptaksrammene ble fastsatt i Universitetsstyret, sak 115-19. Ansvar for gjennomføring av masteropptaket ved UiB, er delegert fra fakultetene til Studieavdelingen.

Endringer i årets opptaksrunde

Ordinære endringer

- SA har i vinter gjennomgått rutiner for opptaket for internasjonale søkere utenfor EU/EØS/Sveits
 - Analyse av det internasjonale opptaket 2019 viste at kun 10 % av førsteprioritetssøkere ble vurdert som kvalifisert og 3 % av søkerne endte opp som student ved UiB første semester
 - I 2020 har SA fokusert på å behandle søknader i denne søkergruppen i tråd med de opptakskravene som ble introdusert med ny opptaksforskrift og arbeidsfordelingen mellom SA og fakultetene som sentralisering av masteropptaket gav.
 - SA vil evaluere effektene av endringene høsten 2020, men vi ser nå at andel kvalifiserte førsteprioritetssøkere er steget til 20 %
- Endringer i opptakskrav:
 - Overgang til C=3.00 for alle masterprogram, utenom HF som har søkt om forlenget overgang til 3.00 og har 2.50 i 2020
 - Alle fakultet har på oppfordring av SA kvalitetssikret og revidert sine krav til faglig fordyping for masterprogram og formulert dette i ny tekstmal. Mål for prosessen har vært å sikre likebehandling for eksterne søkere, samt standardisere informasjon knytt til opptak

Endringer i forbindelse med korona

- Midlertidig forskriftsendring er vedtatt av rektor på fullmakt for å ivareta studenter som ikke får gjennomført emner i vår. Forskriftsendringen åpner for at vi kan vi betinget opptak til søkere som mangler inntil ett emne eller 15 studiepoeng (inntil 30 poeng om ett enkelt emne er av dette omfanget). Manglende emne(r) må gjennomføres ved første mulige anledning, og innen utgangen av våren 2021.
- Det drøftes overgang i sensurmodell, fra bokstavkarakter til bestått/ikke bestått, hos fakultetene. Søkere til masterprogram vil få regnet snitt (konkurransespoeng) av de emnene i rangeringsgrunnlaget som har bokstavkarakter.
- Forsinket utsending av tilbud til internasjonale søkere, da vi ønsker å ha bedre informasjon om konsekvenser for innreise til Norge høsten 2020.

Risikovurderinger og beredskap

- SA har utarbeidet beredskaps- og saksbehandlingsplaner. Planene inneholder milepæler som skal sikre at opptaket kan gjennomføres innen gitte frister, og at opptak er rigget til å kunne håndtere endringer på kort varsel.
- SA planlegger opptaksarbeidet for sommeren 2020 for to scenarier: Et der opptaksgruppen kan jobbe tilnærmet som normalt på campus og et annet der vi jobber hjemmefra. Det siste scenarioet har størst risiko knytt til teknisk pålitelighet og sikkert, samt opplæring av sommervikarer.
- Svært usikker situasjon for internasjonale søkere til høsten – vi vet per i dag ikke om internasjonale studenter vil få oppholdstillatelse eller om vi kan forvente at mange velger å ikke ta imot et tilbud

Informasjon til mastersøkere

UNITs retningslinjer for bruk av søkeres personopplysninger skal også gjelde for lokale opptak.

Hva gjør SA

- Veileder søkere på e-post og telefon
- Sender varslar om mangler ved søknad på e-post og SMS
- Sender tilbud/svar på søknad på e-post 6. juli
- Koordinerer utsending av informasjon til nye internasjonale studenter

Hva gjør fakultetene

- Svarer på henvendelser med faglige spørsmål
- Sender informasjon til egne studenter etter svarfristens utløp

Søkertall for studieåret 2020/2021

Tabellene under viser søkertallene for grunnstudier, Samordna opptak og master, med kommentar.

Søkertall i det samordnede opptaket

	Søkere 2019	Søkere 2020	Endring fra i fjor
Nasjonalt	138732	150784	+8.69%

Søkertallene til grunnstudier har økt nasjonalt, og dette kan til dels være et resultat av Korona-krisen. Det er sannsynlig at færre søkere velger utdanninger i utlandet, og at flere velger å bli i sitt nærområde. Videre ser vi at en større gruppe enn vanlig søkte rett før fristen 15. april, som kan tyde på at noen søkere søker høyere utdanning som en «plan B» dersom andre planer til høsten, som folkehøyskole, militærtjeneste eller studier i utlandet, avlyses. Økningen i søkertall til UiB ligger litt over det nasjonale snittet.

Søkertall grunnstudier - UiB

Fakultet	Førstevalgsøkere 2019	Førstevalgsøkere 2020	Endring fra i fjor
Det humanistiske fakultet	1 614	1 704	5,60 %
Det juridiske fakultet	1 854	1 989	6,10 %
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	1 067	1 532	43,60 %
Det medisinske fakultet	1 273	1 235	-3,00 %
Det psykologiske fakultet	2 097	2 351	12,10 %
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2 449	2 793	14,00 %
Total	10 446	11 660	11,60 %

Den store økningen i søkere til utdanninger ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, kan forklares med faktorer. Flere utdanninger ved fakultetet har fjernet kravet om matematikk R2 i tillegg til et annet realfag på høyeste nivå (REALR2-kravet), som gjør at flere søkere er kvalifisert for programmene. Videre er det nyopprettede årsstudiet i informatikk populært, med 184 førsteprioritetssøkere. Denne trenden går igjen i flere andre informatikk-utdanninger, der bachelorprogrammet i informatikk-matematikk-økonomi har en økning på 56%. Bachelorprogrammet i geovitenskap har en økning på hele 190%. Dette kan forklares ved at studieområdet har fått et oppsving som et fagfelt som er veldig relevant for energisektoren.

Søkertall masterstudier - UiB

Fakultet	Førstevalgsøkere 2019	Førstevalgsøkere 2020	Endring fra i fjor
Det humanistiske fakultet	391	418	6,91 %
Det juridiske fakultet	167	160	-4,19 %
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	853	896	5,04 %
Det medisinske fakultet	256	322	25,78 %
Det psykologiske fakultet	865	1100	27,17 %
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	812	1101	35,59 %
Total	3 344	3 997	19,53 %

Av 110 program som var utlyst i 2020 hadde 67 program enten like bra (8) eller bedre (59) søkertall enn i 2019, 32 program hadde nedgang i antall søkere, mens de siste 11 enten er tilknyttet nye program eller program som er utlyst annethvert år. Som det fremgår av tabellen over har SV, PSYK og MED en formidabel fremgang i antall førsteprioritetssøkere i år, og det er gledelig med fremgang også for MATNAT og HF. Masterprogrammet i rettsvitenskap har

en relativ stabil søkergruppe (det er kun søkere med bachelorgrad i rettsvitenskap eller juss fra Høgskolen i Innlandet, Universitetet i Agder eller Universitetet i Stavanger som kan søke).

Det er naturlig å anslå at koronasituasjonen har innvirkning på søkertallene til master i år. Vi tror økningen i antall søkere er sammensatt. Noen av grunnene til at UiB har gode søkertall i år kan være usikkerhet rundt å søke master i utlandet til høsten 2020, flere interne søkere, de som opprinnelig hadde planlagt å jobbe etter endt bachelor heller søker seg videre til master, samt permitteringer i arbeidsstokken som øker søkermassen.

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

I forbindelse med koronasituasjonen ble det forventet en økning i søkertallene til PPU, og det er vedtatt at den pågående saken for flytting av studieplasser fra PPU til lektorutdanning, utsettes. I år har PPU fått 407 søkere, sammenliknet med 328 i fjor.

Hvordan kan UiB bidra med tilbud til permitterte arbeidstakere?

I forbindelse med de omfattende permitteringene på grunn av koronasituasjonen og mye usikkerhet i næringslivet, har lærestedene blitt oppfordret til å se på hvordan vi kan bidra med kompetansehevingstiltak for denne målgruppen. Arbeidet med å koordinere dette er gitt fra Kunnskapsdepartementet til Kompetanse Norge og DIKU, som både skal samle inn oversikt over UH-institusjonenes tilbud og administrere utlysning av midler:

- Stortinget og regjeringen har bevilget til sammen 190 millioner kroner til tiltak for at flere av de som er permitterte som følge av koronasituasjonen kan få påfyll og utdanning.
- I denne kompetansepakken inngår 50 millioner kroner til oppskalering av nettbasert opplæring i videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning og høyere utdanning.
- I tillegg inngår 20 millioner kroner til universiteter og høyskoler for å gi plass til flere på eksisterende utdanninger som gis denne våren
- Diku og Kompetanse Norge jobber nå med å utvikle en eller flere søknadsbaserte ordninger for disse til sammen 70 millioner kronene, som kan komme ut i sektorene raskt. Utlysning planlegges innen utgangen av april.
- Hurtig tilgjengeliggjøring av utdanningstilbud, kapasitet i tilbudene og treffsikkerhet vil være viktige kriterier for søknadene som får tildeling.
- Utdanningstilbudet skal være ferdig gjennomført innen 30. juni 2021.
- UiB må etterstrebe treffsikkerhet i forhold til det faktiske behovet, helst med tett kommunikasjon med eksterne parter.

Fakultetene må vurdere om det er emner eller andre tilbud som kan gjøres tilgjengelig allerede i vårsemesteret, men dette avhenger både av omfanget på slike tilbud (kan de gjennomføres over et kortere tidsrom) og hvilke løsninger vi skal benytte for å få registrert personer som studenter ved UiB.

UiB Videre er i dialog med aktuelle fagmiljø ved alle fakultet, og vil melde inn en liste over forslag til kortere videreutdanningskurs (for eksempel 5 studiepoeng) evt. etterutdanningskurs u/ studiepoeng som fakultetene kan levere innen utgangen av dette vårsemesteret.

For høsten 2020 er det aktuelt å se på to ulike ordninger der det kan være mulig å øke opp kapasiteten eller tilpasse tilbudet.

Opptak til enkeltemner

Enkeltemneopptaket gjennomføres hver høst og vår, og fungerer slik at emner med ledig kapasitet etter at programstudentene har meldt seg, gjøres tilgjengelig for personer som er registrert med generell studiekompetanse hos oss. En tentativ liste over ledige emner publiseres 1. juni. Høsten 2020 åpnes det for emnepåmelding 17. august.

Søkerne må dekke opptakskravene som gjelder for hvert emne, da emner må lyses ut med samme opptakskrav som programmet emnet inngår i.

En økning i antallet tilgjengelige emner vil være mulig å håndtere, men:

- Emnetilbudet er noe uforutsigbart siden det baseres på kapasitet. Listen som publiseres 1. juni vil endre seg frem mot 17. august. Vi bør vurdere om emner som enten er veldig populære eller dekker behov for kompetanseheving, skal øke kapasiteten.
- Det er fakultetene som fastsetter emnetilbudet, og som må vurdere om dette kan økes eller gjøres mindre forutsigbart.
- Har fakultetene enkeltemner som er- eller kan gjøres helt nettbaserte, vil dette gjøre enkeltemnetilbudet mer fleksibelt og attraktivt for denne målgruppen.

Etter- og videreutdanningstilbud

Basert på det vi vet om den gruppen arbeidere som er permitterte, er det mulig at EVU-tilbud er bedre tilpasset behovet og den evt. søkergruppen, enn enkeltemneopptaket. For opptak til EVU-kurs har vi en ordning med forenklet realkompetansevurdering for søkere over 25 år. Disse må ikke dokumentere studiekompetanse.

- Er det mulig å åpne emner nå i vårsemesteret?
- Kan tilbudet økes / tilpasses til formålet?
- Her vil det som nevnt innledningsvis komme en utlysning innen utgangen av april 2020, hvor UH kan søke midler for å utvide kapasitet på eksisterende kurs/nye tilbud, fortrinnsvis nettbaserte kurs med gjennomføring innen utgangen av vårsemesteret 2021.
- UiB er i startfasen på et felles prosjekt om digital kompetanse, sammen med HVL. Fra UiBs side er Institutt for informatikk og Institutt for informasjons- og medievitenskap involvert her.

Dialogmøter og samarbeid mellom SA og fakultetene

SA inviterer normalt fakultetene til dialogmøter i overgangen mai/april, der tema er fastsetting av tilbudstall, samarbeid om saksbehandling der det er behov og status for opptaket.

I 2019 ble det kun avholdt dialogmøter med de fakultetene som ønsket dette. I år ser vi at det kan være behov for møter med alle fakultetene, og SA vil sende ut innkalling over påske.

SA setter også opp plan for oversendelse av søknader til faglig vurdering der det er behov, primært i masteropptaket. Ved faglig vurdering skal søkerens kvalifikasjoner og rangeringsgrunnlag vurderes, selve rangeringen gjennomføres av SA.

Spørsmål til drøfting:

1. Har vi det riktige tilbudet for å imøtegå de utfordringene samfunnet står overfor? Både kortsiktig og i et mer langsiktig perspektiv der vi også har mulighet til å planlegge for nye tilbud.
2. Vil det være aktuelt for fakultetene å øke antall emner og kapasiteten på emnene som tilbys i enkeltemneopptaket?
3. Hvilke satsningsområder bør UiB vurdere å styrke tilbudet til i denne situasjonen?

Vedlegg til Planer for opptak

1. Opptaksrunder og prinsipper for gjennomføring i det samordna opptaket
2. Milepælsplan for det samordna opptaket
3. Rutine for gjennomføring av det samordna opptaket
4. Rutine for gjennomføring av masteropptak
5. Milepælsplan for masteropptaket
6. Opptaksrunder og prinsipper for gjennomføring av masteropptak

Det samordna opptaket

Opptaksrunder og prinsipper for gjennomføring

1. Prøveopptak

Prøveopptakene er ment å gi lærestedene en indikasjon på hvordan utfallet av hovedopptaket vil se ut, med hensyn til tilbudstall og poenggrenser. Tall fra prøveopptakene gjøres ikke på noe tidspunkt tilgjengelig for søkerne.

2. Hovedopptaket

Hovedopptaket er den viktigste runden av opptaket. Tentativ dato for gjennomføring er satt til 15. juli, men her kan det komme endringer i årets opptak. Resultatet av hovedopptaket blir gjort kjent for lærestedene ca. klokken 09.00 påfølgende dag, og offentliggjøres for søkerne i løpet av dagene 17-19. juli. Offisiell dato for tilbud er fortsatt 20. juli.

Det grunnleggende prinsippet for hovedopptaket er at søkerne kun får ett tilbud, på det høyest prioriterte studieønsket de er kvalifisert til, og der de har nok konkurransepoeng i rangering til å få tilbud. Dersom søkeren oppnår tilbud på et av sine studieønsker, bortfaller lavere prioriterte studieønsker. Det er mulig å stå på venteliste for eventuelle studier på høyere prioritet enn det man har fått tilbud på.

Alle tilbud som gis i hovedopptaket, vil ha svarfrist 24. juli.

3. Suppleringsopptaket

Suppleringsopptaket baserer seg på at søkere kun et fåtall dager tidligere har svart på om de ønsker å takke ja til tilbud om studieplass og eventuelt stå på venteliste for øvrige alternativ. Dermed vil søkere som får tilbud fra venteliste på studier de har på høyere prioritet, automatisk miste tilbud gitt i hovedopptaket. Dato for suppleringsopptaket er 29. juli, og gjennomføres sentralt av SO.

Avhengig av løsningen som velges for privatistene i år, kan suppleringsopptaket få et større omfang enn normalt.

4. Etterfyllingsopptak

Fra 6. august vil det bli gjennomført to-tre etterfyllingsopptak ved UiB. Fakultetene vurderer om det skal sendes ut nye tilbud fra ventelistene. Søkere som mottar tilbud om studieplass, får normalt svarfrist på en uke. SA tar sikte på å holde fakultetene oppdaterte på hvor mange ubesvarte tilbud de har på sine studier.

Nøkkeldatoer og milepæler i Samordna opptak 2020

Når	Hva	Ansvarlig
Ultimo november	Opptaksrammer vedtas	Universitetsstyret
1. februar	<ul style="list-style-type: none"> • Studier lyst ut via Samordna opptak • Nettsøknad åpner 	SO
1. mars	Søknadsfrist spesielle søkerkategorier: <ul style="list-style-type: none"> • Realkompetanse • Særskilt vurdering 	SO
15. april	Søknadsfrist ordinære søkere	SO
17. april	Samordna opptak legger ut informasjon om søker tallene for lærestedene	SO
23. april	Offentliggjøring av søker tall fra Samordna opptak. Sperrefrist utløper kl. 11:00	SO
	Pressemelding fra UiB	SA/KA
14. mai, 10:15	Tidligopptak gjennomføres	SO
April/mai	SA innkaller til møte med representanter fra fakultetene om den praktiske gjennomføringen av opptaket, inkludert prosessen for fastsetting av tilbudstall, samt viktige datoer i opptaket.	SA
Fredag 12. juni	Fakultetene sender inn oversikt over kontaktpersoner med beslutningsmyndighet som skal være tilgjengelig for å fastsette tilbudstallene i løpet av sommeren, fram til ordinær drift ved semesterstart.	Fakultetene
Torsdag 18. juni	Frist for å fakultetene å fastsette tilbudstall basert på stipuleringer utført av SA	Fakultetene SA
Tirsdag 7. juli 14:00	Siste frist for å melde inn tilbudstall ønsket til første prøveopptak.	Fakultetene
Onsdag 8. juli 10:00	<ul style="list-style-type: none"> • Første prøveopptak gjennomføres • Fakultetene mottar resultatet så snart det er klart 	SO SA
Torsdag 9. juli 15:00	Siste frist for å melde inn tilbudstall ønsket til andre prøveopptak.	Fakultetene
Mandag 13. juli 10:00	<ul style="list-style-type: none"> • Andre prøveopptak gjennomføres. • Fakultetene mottar resultatet så snart det er klart 	SO SA

Tirsdag 14. juli 13:00	Siste frist for å melde inn tilbudstall ønsket til hovedopptak.	Fakultetene
Onsdag 15. juli 10:15	Kjøring av hovedopptaket starter	SO
Onsdag 15. juli ca. 16:00-20:00	Hovedopptak ferdig	SO
Torsdag 16. juli	SA mottar resultat av hovedopptaket, bearbeider tall, og sender disse ut til fakultetene og KA	SA
Fredag 17. juli	Søkerne får svar på søknad om opptak	SA
Torsdag 23. juli 12:00	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbudstall offentliggjøres fra Samordna opptak • Sperrefrist utløper <p>Pressemelding fra UiB</p>	SO SA/KA
Onsdag 24. juli	Svarfrist hovedopptak.	SA
Søndag 26. juli	SA sender tilbudstall til fakultetene	SA
Mandag 27. juli 09:00	Siste frist for å melde inn tilbudstall til suppleringsopptaket	Fakultetene
Mandag 27. juli 12:00	Suppleringsopptak gjennomføres	SO
Tirsdag 28.juli	SA oppretter søkere som studenter	SA
Onsdag 31. juli	Svarfrist suppleringsopptak	SA
Onsdag 31. juli	Frist for å melde inn eventuelle tilbud ønsket i etterfyllingsopptak.	Fakultetene
Tirsdag 4. august	Første etterfyllingsopptak kjøres – deretter kjøres så mange som nødvendig (tirsdag/torsdag hver uke).	SO
Fredag 7. august	SA melder tilbake til fakultetene om nye tilbud gitt i etterfyllingsopptaket	SA
20. august	Frist for å oversende saker til første møte i Nasjonal klagenemnd (12. – 13. september)	SA
25. september	Frist for å oversende saker til andre møte i Nasjonal klagenemnd (19. oktober)	SA
15. oktober	Frist kontroll og godkjenning av møttregistrering	SA

Rutine for gjennomføring av opptak

Forberedelse

- Universitetsstyret fastsetter opptaksrammene for grunnstudier.
- SA melder inn studier som skal lyses ut gjennom Samordna opptak (SO).
- SA utarbeider stipuleringer for tilbudstall basert på tidligere års opptak. Stipuleringene tar høyde for 10 % frafall i første semester, slik at det ikke er ledige studieplasser på programmene i andre semester. Møtt-tall for andre semester er klare etter 1. februar.
- Basert på SAs stipuleringer, fastsetter fakultetene rammer for antall tilbud som skal gis i opptaket, og melder disse til SA.
- SA registrerer tilbudstall hos SO.

Gjennomføring

- Det gjennomføres to prøveopptak i forkant av hovedopptaket. Prøveopptakene baseres på tilbudstallene og saksbehandlingen som er ferdig fra lærestedenes side på tidspunktet, men vil fortsatt ha en grad av reliabilitet. SA informerer fakultetene om antall tilbud som blir gitt, samt poenggrenser på bakgrunn av disse resultatene. Fakultetene får frist for å komme med justeringer før neste opptaksrunde.
- Etter at svarfristen går ut, orienterer SA fakultetene om antallet søkere som har takket ja til studieplass. Fakultetene melder tilbake om antall ekstra tilbud de ønsker å sende ut.

Masteropptak

Rutine for gjennomføring av masteropptak

Forberedelse

- Universitetsstyret fastsetter opptaksrammene for master. SA utarbeider stipuleringer for tilbudstall basert på tidligere års opptak.
- Stipuleringene tar høyde for 10 % frafall i første semester, slik at det ikke er ledige studieplasser på programmene i andre semester. Møtt-tall for andre semester er klare etter 1. februar.
- Basert på SAs stipuleringer og erfaringer fra fakultetsopptakene, fastsetter fakultetene rammer for antall tilbud som skal gis i opptaket, og melder disse til SA.

Gjennomføring

- Det gjennomføres ett prøveopptak i forkant av hovedopptaket. Prøveopptaket baseres på tilbudstallene og saksbehandlingen som er ferdig på tidspunktet, men vil fortsatt ha en grad av reliabilitet. SA informerer fakultetene om antall tilbud som blir gitt, samt poenggrenser på bakgrunn av disse resultatene. Fakultetene får frist for å komme med justeringer før hovedopptaket.
- Etter at svarfristen går ut, orienterer SA fakultetene om antallet søkere som har takket ja til studieplass. Fakultetene melder tilbake om antall ekstra tilbud de ønsker å sende ut i en suppleringsrunde.

Nøkkeldatoer og milepæler i masteropptaket 2020

Når	Hva	Ansvarlig
1. november	<ul style="list-style-type: none"> Søknadsweb åpner for søkere fra utenfor EU Søknadsweb åpner for søkere til master i musikk 	SA KMD
29. november	Vedtak om opptaksrammer	Universitetsstyret
1. desember	<ul style="list-style-type: none"> Søknadsfrist for søkere fra utenfor EU Søknadsweb åpner for søkere til master i kunst og design 	SA KMD
15. desember	Søknadsfrist for søkere til master i musikk	KMD
1. februar	Søknadsweb åpner for ordinære mastersøkere, inkl. søkere fra EU	SA
1. mars	<ul style="list-style-type: none"> Søknadsfrist for EU-søkere Søknadsfrist for søkere som trenger tidlig svar 	SA
30. april	Tilbudsdato alle internasjonale søkere	SA
15. april	Søknadsfrist ordinære søkere til master	SA
23. april	Søkertall for master er klare og kan oversendes fakultetene	SA
15. mai	Svarfrist internasjonale søkere	SA
11. mai	<ul style="list-style-type: none"> Forhåndsløfte til søkere som trenger tidlig svar Forhåndsløfte til søkere på erfaringsbasert master 	SA
April/mai	SA innkaller til møte med representanter fra fakultetene om den praktiske gjennomføringen av masteropptaket, inkludert prosessen for fastsetting av tilbudstall, samt viktige datoer i opptaket.	SA
Torsdag 18. Juni	Frist for å fastsette tilbudstall for masteropptak	Fakultetene
Ca. 20. juni	Opprette studieretter for internasjonale studenter. SA har sendt fakultetene stipulerte tilbudstall i forkant.	SA

Tirsdag 30. juni	Gjennomføring av prøveopptak basert på innmeldte tilbudstall	SA
Onsdag 1. juli	<ul style="list-style-type: none"> • Ettersendingfrist • Omprioriteringsfrist 	SA
Torsdag 2. Juli 14:00	Frist for innmelding av justerte tilbudstall	Fakultetene
6. juli	Tilbudsdato ordinære søkere	SA
12. juli	Svarfrist ordinære søkere	SA
Tirsdag 14. Juli 14:00	Frist for å melde inn nye tilbud til supplering	Fakultetene
Onsdag 15. juli	Suppleringsopptak på studier med ledige plasser	SA
Mandag 20. juli	Tilbudsdato for søkere på toårig master i rettsvitenskap	SA
24. juli	Svarfrist for søkere som fikk tilbud etter supplering	SA
Ca. 1. august	Oppretting av studieretter for ordinære søkere	SA
Slutten av august	Frist for å sende klagesaker til Sentral klagenemnd	SA

Opptaksrunder og prinsipper for gjennomføring

1. Prøveopptak

SA vil gjennomføre et prøveopptak innen 30. juni. I prøveopptaket vil de fastsette tilbudstallene fra fakultetene inngå, samt alle søkere som er kvalifisert på dette tidspunktet. Etter prøveopptaket vil fakultetene ha frist til 2. juli på å justere og melde inn endelige tilbudstall.

2. Hovedopptak

Dato for hovedopptaket er satt til 6. juli. Dette er en mandag, og hvis saksbehandlingen er klar tidligere vil tilbud sendes ut fredag 3. juli. Tilbud og avslag publiseres på Søknadsweb, og søkerne mottar en e-post med resultat av opptak. Svarfristen er satt til 12. juli.

3. Suppleringsopptak

15. juli gjennomføres det et suppleringsopptak. For de studieprogrammene som har kvalifiserte søkere på venteliste, vil det være aktuelt å sende ut flere tilbud avhengig av antall ja-svar etter hovedopptaksrunder. Svarfrist etter supplering settes til 24. juli.